

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Właściciele i redaktorowie: Dr. K. Ostaszewski-Barański i Mieczysław Schmitt.

Ogłoszenia

Za jeden wiersz politywy albo jego miarę 70 halers
Za jeden wiersz politywy w rubryce: *Nadzwyczajne* 40 halers
Dla ogłoszenia po 6 halers za słowo. *Składanie ogłoszenia* halers.
Dla ogłoszenia o sile, w zarządach i inne prywatne do-
mkiły po *Włocławku* za jeden wiersz politywy
halers.

Numery pojedyncze:

w Lwowie: w piątek: 8 halers w sobotę: 8 halers
w niedzielę: 2 halers w niedzielę: 10 halers

„Nie zniemczycie nas!”

Lwów 14 lutego.

Posel do parlamentu niemieckiego, me-
nas Dziembowski w świetnej swej mowie,
wygłoszonej z początkiem bm. zola:

— „Nie zniemczycie nas! Nie zdołacie zniem-
czyć! Mieskie te słowa, poparte nadto argu-
mentami, których odeprzeć niepodobna, wywo-
łały potężne wrażenie nie tylko w Niemczech, ale
i poza granicami słupami. Dowodem tego
bezwzględnie niemieckiej prasy, która czuje to
doskonale, że pomimo milionów pruskich i ich
barbarzyństw, pomimo gwałtu i ucisku, my
nie tylko żyjemy, ale, że idea nasza odnosi mo-
ralne zwycięstwo, nawet w... parlamencie nie-
mieckim! Drendzkie *Nachrichten* ujawniają całą
zwierzęcą brutalność niemiecką: piszą one, że
skoro Polacy się żalą, to widocznie boli ich
praska polityka, a skoro ich boli, to — widocz-
nie system pruski jest bardzo dobry i wła-
ściwy! „Takie postępowanie — pisał ten zbir
pruski — bynajmniej nie sprzeciwia się poję-
ciom (!) i zasadom (!) cywilizacji i humanitar-
ności w pojęciu niemieckim (*nach deutscher
Art und Sitte*). Zaisie piękna jest ta niemie-
cka cywilizacja i humanitarność. Oby jej do-
świadczyli Niemcy na własnej skórze jak naj-
prędzej!”

Inne — a jak na Niemca — uczciwsze na-
wet stanowisko zajmują *Berl. Neueste Nachr.*
Zarzucają one bowiem półrzedowym pruskim
organom administracyjnym, częściowo przynaj-
mniej, biurokratyczną małoduszność i przesadzoną
gorliwość wobec Polaków. W wystąpieniu posła
Dziembowskiego upatrują wzmagającą się siłę
i moc polskości, która bynajmniej nie leje(?)
ze skargami o rzekomym ucisku Polaków.

Monachijska *Allgem. Ztg.* pisał się z złości,
że Polacy znajdują wciąż jeszcze obrońców
w łonie stronnictw niemieckich, tak centrowego,
jak postępowego odłamu Richtera. „Panowie
Röeren i Lenzmann zdają się wcale nie wiedzieć
— wola — o nawoływaniu do bojkotu firm
niemieckich z okazji procesu wrzeszńskiego”. Nie
może dalej strawić piegowania procesu gimnaz-
jalistów polskich ze strony postępowca, adwo-
kata Lenzmanna, który powiedział, że i on ja-
ko student składał przysięgę, na której wspo-
mnienie włoży stanyby obecnym na głowie dę-
bem”. Nazywa ona ten występ Lenzmanna
potalowaną godnym wykołnieniem i nieaktow-
nością! — Prawdziwie krzyżacka etyka bije
z powyższych rozumowań organu liberalnego!

Leips. Tagebl. z złością tajonem niezadowo-
leniem zaznacza, że jeden przynajmniej sukces
zdobywają zwykłe Polacy swymi interlacjami.
Oto nastroją sentymentalnie publiczność try-
buny swymi jermiadami, które docierają praw-
dopodobnie do najwyższych sfier w kraju i po-
za krajem, wywołując dla nich współczucie.

No — przynajmniej jedno mimowolne u-
życie dla moralnych zdobyczy interpelacji pol-
skich. Jeżeli zaś opinia zagranicy ataca nas swą
żyłczością, to mamy to do zwdziżenia w ol-
brzymiej części interpelacji Kola polskiego.

Zjazdy powiatowe.

W poniedziałek odbył się zjazd powiatowy
w Przemyślanach. Zgail go wiceprezes
rady powiatowej p. Treter, poczem przewo-
dniczącym wybrano p. Romana Wybranow-
skiego, marszałka powiatowego, który w prze-
mówieniu wspólnie określił cel akcji narodo-
wej i podziękował komitetowi centralnemu za
iniciatywę. Z branych było przeszło 500 osób

Delegat komitetu centralnego dr. Wl. Ko-
złowski omówił zasady nowej organizacji, a
następnie przedstawił obszernie historię ziemi
przemyskiej. Ks. kan. Puchalski napomni-
nał włościan, aby Polacy ucywilizowali się
językiem polskim. Są rodziny czyste polskie,
które posługują się mową ruską. My mową ru-
ską nie gardzimy, owszem szanujemy ją, ale
polskiej nikt nie powinien, ale zaniebyszać
nie możemy. Mowca wyzywa włościan, aby cho-
dzili do czyteln i tam razem omawiali prze-
czytane książki. Nie trzeba — kończy mowca —
słuchać agitatorów, którzy każą niszczyć panów,
bo przecież pan to nasz brat, to Polak, on
modli się do tego samego Boga i kłęczy przed
tym samym ołtarzem, co włościanie. (Oklaski).

P. Zamorski zaznacza swe sympatie dla
ruskiego ludu i w gorących słowach podnosi
heroizm męczenników ruskich, którzy ucierpieli
za Unię. Dział ruski temu nie winien, że
ma złych proroków.

P. St. Wybranowski podniósł także
w swym przemówieniu, że dowodem tego, iż
Rusini w tutejszym powiecie nie dzieje się
krzywdy, jest owacja, którą po posiedzeniu rady
powiatowej dnia 12 stycznia b. r. rusy człon-
kowie rady powiatowej urządzili długoletniemu
prezowski tejże rady p. Romanowi Wybranow-
skiemu, dziękując mu za bezstronne kierow-
anie radą i opiekę nad ludem.

P. Treter przestrzegł włościan przed pod-
stępami agitatorów. Przekonał się dziś —
rzekł zwrócić do włościan — o co nam idzie.
Dziś rano jeszcze opowiadali nam Rusini, że
będą was tutaj zapisywali do powstania, a prze-
konaliście się sami, że to nieprawda. Temu, że
położenie ekonomiczne naszego kraju jest cięż-
kie, niewinni panowie, a w miarę, jak będzie
wzrastać narodowe uświadczenie i oświata,
wszyscy się o tem przekonają. Przekonał się
o tem, że przeciwko narodowi ruskiemu nie
padło tutaj ani jedno słowo nienawiści. Chłop
ruski, który jest najzłotocześniejszym i najpo-
czciwszym, jest często zbyt łatwowiernym, lecz
w miarę postępu oświaty, lud ruski będzie od-
rzucał te ziarno.

Dyrektor p. Dragon zachęcał Polaków,
ażby mówili po polsku.

Przemawiali jeszcze pp. Aleksander, Roman
i Stanisław Wybranowski i włościanie Kisiel
i Łaszczyszyn, poczem dokonano wyboru komi-
tetu metów zaufania. Wybrani zostali: ks. Ka-
sner Kielbiński, ks. Wojnarowicz, ks. Józef
Harra, Roman Wybranowski, Adam Treter,
Wład. Czerkawski, St. Wybranowski, W. Weiss-
mann, Kas. Dragon, Robert Sander, Józef G. and,
Józef Mauczyński, Dawid Fuchs, Jakób Rosek,
Kazimierz Janko, St. Tokarski, St. Buriga, Z.
Wiśniewski, Ign. Małski, Adam Dąbek, Woj-
ciech Kisiel, Józef Ozkowski, St. Gawronski,
Piotr Marszałek.

Do komitetu ściślejszego weszli: jako prze-
wodniczący Roman Wybranowski, jako zastę-
pca: Wład. Czerkawski, St. Tokarski, skarbnik
Kazimierz Dragon, korespondentem Józef Ma-
nuczyński, a nadto weszli do skład komitetu:
ks. Wojnarowicz i Woj. Kisiel.

Marszałek Roman Wybranowski po-
dziękowaniem zgrupowanym za liczne zebranie
i wyrażeniem nadziei, że będzie ono zawiązkiem
konsekwentnej akcji — zamknął zjazd.

Korespondencja.

Paryż 11 lutego.

*Armia i minister André, półodmowa tyńska
kobiety atakuje rząd; Reske, teatr i pani Re-
skowa; koncert pani Landowkiej; nowe pismo*

zajmujące się sprawami polskimi, odczyty *Key-
monta; Towarzystwo literackie*.

(St. D.) Na porządku dziennym sprawy
wajotowe. Poruszoną przez Jaurésa sprawą
Drayfusa, zbiegła się przypadkowo z zajęciami
w paryskiej szkole politechnicznej. Inną wację
i obstrzeżenia, zaprowadzone przez Andrégo, zde-
nerowały młodzież, która dopuściła się nie-
słychanego w dziejach wojskowego szkolnictwa
nieposłuszeństwa, odmawiając wypracowania
zadań. Ostra kara spotkała winnych; sześćdzie-
sięciu z nich uległo degradacji i wcieleniu w
szereg — a to wywołało w całej Francji natu-
ralne wzburzenie, które zapewne znajdzie je-
szcze głośniejszy wpływ w parlamencie. Tu zauwa-
żyć należy, że od czasu objęcia teki ministra
wojny przez Andrégo, na porządku dziennym
jest przesładowanie oficerów za przekroczenia
religijne i polityczne, za czem idzie stronić
w awansach na rzecz żywiłów radykalnych i
socialistycznych.

Od armii, uzbrojonej w palasze i karabiny,
przejdźmy do drugiej — nierównie groźniejszej.
Jestto armia, której bronią są wściekłości, kar-
taczami spojżenia, a dynamitem — płacz! Ko-
biety!

Kobiety we Francji dawno już wywalczyły
sobie pewne stanowisko — a dziś na równi z
mężczyznami występują do walki o porządek
losu — tylko jeszcze bałaśniej. Oto 6577 ko-
biet, zajętych w służbie państwowej przy po-
czcie, telegrafii i telefonii, wniosło petycję w
sprawie polepszenia płacy, która, ich zdaniem,
nie wystarcza na utrzymanie się na tej stopie,
na jakiej żyć musi urzędnik państwowy. W po-
daniu swym powołują się one na daty, jakie
przedstawił niedawno prof. Filipowicz w swej
pracy o kobiecie w służbie państwowej w Au-
stro-Węgrzech. Rząd ma być przychylnie dla
tej sprawy usposobiony.

Z życia polskiej kolonii mogą zanotować
kilka ciekawych szczegółów. Przedwzrostkiem
w Paryżu się mówi o Reskum, który po
tryumfie w „Pajacach”, powrócił znów do
Siegfrieda. Krytyka paryska uważa tę kreację
za jedną z najgłówniejszych w sztuce pie-
wackiej i scenicznej. Następnie mówi się
o Reskum jako twórcy własnego prywatnego
teatru, na którym niebawem pojawi się opera
komiczna pp. Ghensu, Sarou i Webera p. t.:
„Florilla”. Jeżeli sama nowość obudza zaintere-
sowanie, to formalną gorączkę wywołała zapo-
wiedź, że w operze tej, na scenicznym deskach
wystąpi pani Reske, a z nią pani Kinen,
amerykańska miliardarka i młodszy Coquelus.

W zakresie muzyki powołaniem cieszył
się koncert pianisty p. Landowskiej, który
odbył się w sali Towarzystwa muzycznego „La
Trompette”; szczególnie podobało się wykona-
nie utworów Haydna i Bacha. Bardzo sympat-
yczną ocenę wraz z portretem artystki podaje
ostatni numer czasopisma *Musica*. Przy tej spo-
sobności zaś muszę podnieść i polecić uwagę
polskich czytelników nowo powstałe pismo
L'Européen, w którym dla spraw polskich, ze
szczegółem uwzględnieniem spraw polskich,
otwarto specjalną rubrykę. Prowadzenie jej po-
rzucono polskiemu dziennikarzowi.

Wielkim powodzeniem wśród kolonii pol-
skiej cieszą się odczyty, urządzane w Towar-
zystwie literacko-artystycznym (przy ulicy
Saint-Simon) Serje ich rozpoczął Wl. S. Rey-
mont, odczytaniem ustępu z „Chłopów”. Miejsmy
nadzieję, że Towarzystwo, które już w roku
zeszłym zorganizowaniem tombi artystycznej
zyskało uznanie, potrafi podtrzymać i ożywić
ducha twarzystwskiego. Gromadzi ono w istocie
wiele sił, których zbliżenie się do ożółu nel-

skiego może wyjść na wspólną korzyść i insty-
tucji i jej gości.

Armia bułgarska.

Stosunki w Macedonii kształtują się co raz
poważniej i łatwo stać się może, że wojska tu-
reckie w pogoni za dowodzonymi przez bułgar-
skich oficerów powstańcami, mimowoli wpadną
na wojska bułgarskie, a co wbrew intencjom pa-
dyszacha i rządu bułgarskiego, nader doniosłe
miałoby skutki. Wobec tego nie od rzeczy bę-
dzie może, rzucić spojrzenie na rozwój i stan
obecny armii bułgarskiej.

W czasie serbsko-tureckiej wojny w r. 1876,
odznaczył się walczący po stronie Serbów legion
bułgarski, złożony z bułgarskich emigrantów,
którzy podówczas turecką jeszcze Bułgarię mu-
sieli opuścić. Niepomyślny rezultat tej wojny
sprawił, że rosyjscy słowianofile zwrócili swą
uwagę na owych bułgarskich legionistów i we-
zwali ich do przybycia do Rosji. Kiedy alarmy
wojenne stawały się co raz głośniejszymi, z le-
gionistów tych i innych ochotników, utworzyła
się dnia 13 kwietnia 1877 r., składająca się z
dwu kadr batalionowych, po dwie kompanie ka-
żda, eskorta pieszka wielkiego księcia Mikołaja
Mikolajewicza. Ta eskorta była kamieniem wę-
gielnym dzisiejszej armii bułgarskiej.

Oto, w krótkości, różne fazy rozwoju tej—
dziś powiedzieć to już można — dzielnej armii
Dnia 29 kwietnia 1877, przemieniono „eskor-
tę” w bułgarską obronę krajową (*bułgarska opol-
cenia*) w siłę 6 batalionów po 5 kompanij
każdy, a w dniu 7 maja, bułgarską obronę kra-
jową wysłano już na plac boju do Ploesti w
Rumunii. W dzień przekroczenia Dunaju pod
Sistowa, otrzymali bułgarskie bataliony chrzest
bojowy i w dniu 3 czerwca 1877 jako awan-
garda armii Hurki, pomaszowały na zdobycie
stolicy starobułgarskich carów Tyrnowy. Pod
komendą Hurki, ochotnicy bułgarscy przedarli
się następnie przez Balkany i zdziesiątkowani
w morderczej bitwie pod Starą Zagorą, w pra-
wdziwie bohaterkiej walce z wojskami Sulej-
mana-paszy w wąwozie Szypki, zdobyli dla sie-
bie sławę walecznych żołnierzy. Równocześnie,
formowano w Sistowie 6 nowych batalionów
ochotników, tak, że przy końcu rosyjsko-tu-
reckiej wojny, składała się bułgarska obrona kra-
jowa z 12 batalionów.

Po zawarciu pokoju w San Stefano, który
stworzył bułgarskie księstwo, prowizoryczny rząd
rosyjski począł organizować stałą bułgarską
armię. W kwietniu i sierpniu 1878 r. pobrani
w kraju rekruci, wcieleni zostali do batalionów
ochotniczych, ochotników zaś pozostawiono czę-
ścią jako podoficerów, częścią uwolniono z woj-
ska. Uformowano dalej znowu nowe bataliony
i stworzono bułgarskie wojsko lądowe (*bułgar-
ska zemsta wojaka*) złożone z 30 batalionów
piechoty, 6 szwadronów kawalerji, 8 baterji
artylerji polnej i dwu kompanij pionierów.
W S fji założono szkołę chorążych dla kształce-
nia młodych oficerów. Kongres berliński roz-
dzielił Bułgarię, a wraz z nią i jej nową armię
na dwie nierówne części.

At do dnia 18 września 1885 r., dnia po-
nownego połączenia obu Bułgarij, rozwijały się
obie części armii bułgarskiej szybko, pod kiero-
nictwem rosyjskich instruktorów. Dopiero 18
września 1885, stworzył jednolitą bułgarską ar-
mję narodową. Armia ta jednak pozbawiona
została jednym słowem Aleksandra III, całego
swego prawie korpusu oficerskiego. A prztem,
wróg-Serb, stał przed bramami Sofji! W tym
krytycznym czasie, korpus oficerski Bułgarij,
składał się z podoficerów i Nikolaiewa, main-

rów Mutkurowa i Nisforowa, z tuzina kapita-
nów, około trzech tuzinów poruczników i kilku-
set podporuczników. Nie przeszkodziło to jednak
temu, by młoda, a raczej młodzieńcza armia
bułgarska w siedmiodniowej wojnie zwyciężyła
serbskie wojska, tak, że młodzieńca bułgarska
historja z dumą zapisze może dnia zwycięstwa
po Sliwnica, Carybrodem i Pirotom.

Smutnej pamięci zamach stanu 21 sier-
pnia 1886 r., detronizacja zwycięskiego księcia
Aleksandra Battenberga i następne zamieszki w
kraju, powstrzymały aż do dnia 14 sierpnia
1887, dnia wstąpienia na tron bułgarski księcia
Ferdynanda Koburga, zdrowy rozwój bułgar-
skiej armji. Od ostatniej tej daty począwszy,
rozwija się ona ciagle i stale, ku rozpacz-
opłacających podatki Bułgarów, etat wojskowy
bowiem, od lat już przeszło 15, pożera część
czwartą całego bułgarskiego budżetu. Pomimo
to, dla braku funduszy, potrzeby armji nieraz
nie domagają, tak np. w czasie ostatniego kon-
fliktu z Rumunią, kiedy Bułgarzy okazywali
ogromną ochotę do mobilizacji, okazało się, że
bułgarskie prochownie są puste i minister woj-
ny musiał na gwałt, w ostatniej chwili, spro-
wadzać proch z Rosji „za zaliczką”.

Za rządów Stambulowa, otrzymała armia
bułgarska regulamin i instrukcje na wzór rosyj-
skich, w bułgarskim wydane języku. W r. 1891
zaprowadzono zamiast dotychczasowej rosyjskiej,
komendy bułgarskiej i w ciągu lat kilku, wszyst-
kie galezie i instytucje armji bułgarskiej unaro-
dowiły się zupełnie. Co do samego materiału
w ludziach, to i najwybredniejszy generał o le-
pszym marzyć nie może. Bułgarscy żołnierze,
to bez wyjątku dzierzy, zdrowi, tęgogo wzro-
stu chłopcy.

Jeśli gdzie, to w Bułgarii są koszyry pra-
wdziwą szkołą dla ludu, który służy w wojsku
nie uważa za ciężar, ale za obowiązek. Piechur
służy niespełna dwa lata, kawalerzysta, artyler-
zysta i pionier niespełna trzy, poczem żołnie-
rze ci aż do 45 roku życia należą do rezerwy
i obrony krajowej.

Doskonałemu materiałowi w żołnierzach,
odpowiada także na wzorach rosyjskich stwo-
rzonego oficerski korpus, karny i ożywiony naj-
lepszym duchem.

Z higieny i profilaktyki jamy ustnej

podal

Marian Lisowski

lekarz - dentysta we Lwowie *).

1. Do niedawna miała higiena jamy ustnej
znaczenie czysto lokalne. Obejmowała pielegno-
wanie zębów i błony śluzowej jamy ustnej, mając
za cel swój jeno zapobieżenie psuciu się zębów
i rozwojowi chorób części miękkich w ustach.

Jednakże z postępem bakteriologii, po od-
kryciu już dziś pokazanego szeregu drobnoustro-
jów chorobotwórczych, głównie zaś po sprawdze-
niu, że przeważna część tych bakterji, nie tylko
drogą jamy ustnej, do organizmu ludzkiego się
dostaje, ale także w ustach ma stałe swe siedli-
sko, stały się higiena i profilaktyka jamy ustnej,
także ze względu na cały organizm, nader wa-
żnymi, tak, że zapoznanie szerszych warstw z
zasadami tych nauk, przynajmniej w ich gło-

*) Z kilku stron zwrócono uwagę na niedba-
stwo, panujące zwłaszcza u młodziży szkolnej w spr-
awie higieny jamy ustnej. Błędy te msczą się na-
stępnie bardzo silnie na nieostrożnych. Owoż poda-
jemy tu kilka cennych wskazówek z zakresu higieny
i profilaktyki jamy ustnej

KAZIMIERZ GLIŃSKI.

W Babinie.

Powieść z pierwszych lat Rzeczypospolitej
Babiniekiej.

— U! jak gorąco... Ledwie tchnę!.. Panie
Hjacynto, weź to pudło z czepcem i drobiar-
mi innemi, bo doprawdy, że żadnemu z was
ręki nie podam!.. Dziękuję! Teraz witaj, kawa-
lerze... No, no, wiem ci coś... Zawróciło się gło-
wę dziewczyninie i na krakowski bruk!.. Nie
frasuj się!.. Jagódka taka pocieszyciela znajduje
w swoim stanku, nie w rodzinie gólgaitarskiej —
a w aśie senator!.. U! jak gorąco i na deszcz nie
zanosi się nawet!..

— Czy i jaśnie wielmożny małżonek pani
kasztelanowej na festyn przybył?... — Pac za-
pytał.

— Zaraz waszmości odpowiem, jeno ten
koszyk weź!.. Bożel co to za kram! — zawoła...
— Na wie siedzisz, to zda się, że wszystko masz,
a przyjeżdż do miasta, to zaraz ubóstwo pokaże
się. Zatrzymaliśmy się u Snopków, co to kniazia-
mi chcą być, ale z nich tacy kniaziołwie, jak
dziewka ze mnie!.. Zawalałam im trzy izby spr-
awkami, i myślałam, że już utrapienie skoń-
czyło się. Gdzie tam!.. Dwie dziewczki i czterech
hajduków wzięłam ze sobą, a mimo to sama jak
futurał wyglądałam... Ale o co to mnie pytales,
panie starosto?... Aha! Czy kasztelan na festyn
przyjeżdżę?... Nie!.. W poln roboty jest sporo —
a posucha, że niech ręka Boga broni!.. Wybra-
łam się sama do Krakowa, i mało mnie zbóje
przynaktytoscia ciebie dotychczas, bom rozmi-

— Co zaś? — zawołał Firlej.
— Weź waszmości i tę drugą sytuację ma-
terji, bo paraz dwóch rzeczy robić nie można,
a tu i trzymać i gotować trzeba!.. Chryste Panie,
co za skwar!.. Już żabę u siebie w domu za
nogę powiesiłam, by wyskoczyła choć trzy-
dniówkę... ale żaba zuchła i deszczu nie spro-
wadziła!.. Widocznie, że ten niepoń Wójcik wo-
dą nie drzewna del, a ja nie przypatrzyłam
się rebotce... — Maciek — zwróciła się do je-
drego z hajduków — jaka to żaba była: drze-
wasz, czy wodna?..
— Zdaje się, co drzewna!
Tu pan Żegota skłonił się, iśc chąc.
— Pozwól jaśnie wielmożna pani kaszte-
lanowa!..

— A dobrze! — przerwała baba — masz
i ty puzderko! Pakunusio niewielkie, że i sama-
by już donieść mogła, ale przykroby waćpanu
było, gdybym ci odmówiła, panie podstoli. O!..
tędy w lasach tomaszewskich zbóje, jako mō-
wiłam, opadli mnie. Nie dawałam się, ale przed
przemocą musiałabym uleść, choć im, zdaje się,
nie tak o mój żywot chodziło, jak o czerwienie.
Ale ja im powiedziałam: ani czerwienieć, ani
żywać nie dam!.. Możliwo i usmierci, ale nad-
jechał kszajd jakiś i umitygował niepońców...
Apostol istny!.. jak trusie przed nim byli zbóje
niegodni, a on im jeszcze pyski wycałował. Daj
mu Boże biskupstwo, bo wart takiej nagrody...
Panie Gasko? waćpan nie jeszcze nie dostałeś
odmiennej! A to dobre, tak o waćpanu zpo-
mnieć!..

Gaska ukląkł.
— Jaśnie wielmożna kasztelanowa dobro-
dziejko! — zawołał. — Anim podstoli, jako pan
Żegota; anim kasztelan, jako pan Firlej; anim
starosta, jako pan Pac; anim *factotum*, jako pan
Hjacynt Rupejko!.. Nie obdarzaj mnie żadną
przynaktytoscia ciebie dotychczas, bom rozmi-

lować się w waszej mości g-tow — i co z tego
będzie!..

— Naści bakalie!.. — zaśmiała się pani
Osiecka i postawiła przed Gaską torbę okrut-
ną, którą on obwachiwał a obmacywał poczał,
wziął wreszcie, na słupku usiadł, próbując, czy
wiązała trzymając się dobrze.

Pani kasztelanowa odepchnęła, jak miech
przy organach, gdy kto z boku czop wyjmie i
powietrze wypuści!.. Sama już żadnego pakunku
nie miała, jeno pacholki i dziewczki i żydziwi, a
dobrze znojami po środku ulicy stojący. Kaszte-
lan Jasko Firlej, pod obu pachami po sztuce
materji dzierzył, przy nim Pac z koszem, w któ-
rym coś ruchało się i gdało po ciachu; pan
Rupejko pudło z czepcem do łona swego przy-
ciśkał, ciach podprężał, że tam inne zawarto-
ś i stroju niewieściego być muszą; najlepiej mo-
że pan Żegota wyszedł, bo podłużny a foremny
pakunek mu przypadł, którego pięć za pas za-
łożył, w ten sposób ręce swobodnie mają.

— Jaśnie wielmożna pani kasztelanowa —
Pac mruknął. — Tam się coś rucha! —
— Od siebie waćpan trzymaj, od siebie,
bo karę mi zdusiś! — zawołała pani Osiecka.

A w tem: kud-kudaa! z kosza ozwało się.
Wszyscy w śmiech, jeno pani Osiecka za
głowę się porwała i skoczyła ku Gascie.

Gaska, na słupku siedzący, wezwał na mi-
gi wszystkich dziadów kościelnych i bakallami
pani kasztelanowej w traktament się zabawił.

— Co waćpan czynisz? — zawołała prze-
rażona niewiasta.
— Łaknących karmię.
— Dobrem mojem?
— Jakt? waćpani?... Azilim chciał brat?
azilim nie wypraszał się od datku?... Kto prze-
dmną torbę postawił, jeżeli nie sama jaśnie
wielmożna kasztelanowa dobrodziejka, najwy-
rażniej mówiąc: Naści bakalie!..

— Panowie — patrzcie! — zawołała pani
Osiecka.

— Patrzcie i świadczenie. Zem wszystko
zjadł z ludem onym zbrzączym! — zawołał
Gaska powstając.

A dziady zaśpiewały w nos:

Bóg Najwyższy od parady
Stworzył dziady...
Niech siedzą!
Ani sieją, ani orzą —
Łaska Boga —
A jędz!
Kazimierz Wielki był z dziadami,
Jak z panami —
Wiesz gada:
Na wojenne nie szedł dziel
Król Jagiello
Bóg dziada.
Lelijowy nasz królewic,
Co bez dziewic
Żył umiał —
Ze na ciele ma znak boski
Dziad krakowski —
Rozumiał!
I uwija się przed nim
Z Akademji.
Każdx retor —
Jeno Bona nos skrzywiła,
A mówila:
„Czud fetor!”
W moc więc posła zatracenia,
Bez wspomnienia,
Mgły śladem...
Chcesz koronę mieć niebieską,
Potrząś kieszka
Nad dziadem!..
— „A słowo ciałem się stało i micszkało
między nami” — dokończyła kompanja dzia-
dowska...

— Jaśnie wielmożna kasztelanowa dobro-
dzina, nie żaluj bakalii, bo korny niebieskiej
mieć nie będziesz — przeciągnął w nos Gasko.
— Bodaj ciebie! — zawołała już udobru-
chana pani Osiecka — a macie dziady po pa-
rę groszy jeszcze i zmówcie Zdrowaśkę na in-
tencję ośwobodziciela mojego.

Z wyciągniętymi rękami dziady „zucili się
do pani Osieckiej, ale ta: fe! fe! zaczęła wołać
a cofać się, znieć przekonania będąc królowej
nieboszczki, lecz widąc, że nieba skarały ją za
pogardzenie dziadami, bo trzosił z pieniędzy z
ręki wypadł, a zebrał, jak kawki na podi-
nie, rzuciło się. W jednej chwili składowało się
wszystko, a za uszy i lby się pobralo. Szczudła
i kije do góry się podniosły i taka awantura
zrobiła się, że cały tłum uliczny zebrał się, za-
trzymał i przypatrywał się zaczął.

— A naści, panie Bonawenturo!..
— A naści, rakarzu!..
— Zajechalem w królewską landare?
— A dostales w akademję?
— Bez trybunału ostaniesz, jakim sługa
Marji!..

— Przepierzenie ci przetrące, że znać cie-
bie Sucha-Baba nie zechce!..
I lupu-cupu, niby na boisku, gdzie to rze-
pak młocą modą węgierską, pod kopyta końskie
trzaskające lodygi oddają.
— Pozabijają się, — lamentowała pani
Osiecka.
Ale pacholcy miejscy wodę z konew za-
częli lać i ferwor dziadów ntemperowali.
— Otom się zlekła, że aż podniebienie
trzęsie się... No, waszmość panowie, za mną!..
U Snopków się zatrzymaliśmy — a waszmość,
panie starosto, od siebie koszyk trzymaj by ku-
ry mi nie zdusić.
— „Kud-kudaa!” — odezwało się znów z
koszka. (Ciach dalszy nastąpi).

Specjalny
skład Tryjesteński
Lwów, Bykstraka 2.

Linoleum

Dywany,
Chodniki,
Wykładki przed
snywalnie 32

wnych zarysach, we formie popularnej, jest na czasie i pożyteczne.

Bardzo trafnie porównał jeden z badaczy jamę ustną z termostatem, do hodowli bakterij przeznaczonym.

Prawie jednostajna ciepłota ponad 30 stopni, łatwy i obfity dostęp powietrza, wilgoć, wreszcie z drobin pokarmów, w lukach międzyzębowych nagromadzonych, tworząca się pożywką, stanowią istotnie doskonały termostat, w którym się drobnoustroje hodują i rozpladają.

Te korzystne warunki rozwoju sprawiają, że w jamie ustnej wcale, lub niedostatecznie, albo wreszcie nieodpowiednio pielęgnowanej, znajdujemy miliony drobnoustrojów, a między tymi z chorobotwórczych: *protococcus dentalis*, *leptotrix buccalis*, *oidium albicans*, *diptococcus pneumonia*, *streptococcus pyogenes*, *staphylococcus pyogenes*, *bacillus salivarius septicus*, *streptococcus septicopyumens*, *micrococcus tetragenus*, *staphylococcus salivarius pyogenus*, *bacillus tuberculosis*, *bacillus dysenteriae* i w. i. w.

Przypatrzmy się naprzód sprawom, odbywającym się w ustach. Jako produkt działania gruczołów ślinianych, wpływa do jamy ustnej bezustannie ślina, która zmieszana z wydzielanymi gruczołkami błony śluzowej ust, tworzy ciecz ustną, która, w pewnych odstępach czasu, odruchowo polykamy. Ciecz ustna jest czynnikiem trawionym i tylko pokarmy dobrze rozdrobnione (zębami) i z cieczą ustną dokładnie przymieszane, są do trawienia sposobne. Przy żuciu pokarmów, dostają się mniejsze lub większe cząstki tychże w luki międzyzębowe, tudzież w zagłębienia na koronach zębów trzonowych, gdzie niewydalone, dłużej lub krócej zalegają.

Mamy więc w jamie ustnej stale: ciecz ustną, — z pokarmów zaś w pewnym stosunku żywienia się, białotawate tłuszcz, skrobię, czyli krochmal (w potrawach mącznych), cukier, a z ciał nieorganicznych różne wapniaki i fosforany we większej, wiele innych zaś w minimalnych ilościach Oprócz tego znajdujemy też w jamie ustnej niezliczoną ilość drobnoustrojów, które się do niej bądź przy oddechu, bądź z pokarmami lub napojami (z wodą) dostają, a znalazłszy w niej sprzyjające warunki bytu i rozwoju, w przerażający sposób się rozpladają.

Dświadczenia, przedsiębrane z wyjątkami zdrowymi poprzód zębami, które włożono np. w mieszaninę śliny i chleba i trzymano dłuższy czas w ciepocie trzydziestu kiltu stopni, dowodzą, że te i bakterie z ust, wykazywały, że zęby te ulegały próchnicy (caries), — tak, że pod mikroskopem, próchnica powstała na zębie żyjącym, nie różni się od tej, którą na zębie martwym sztucznie wywołano.

Znamy więc i warunki powstania próchnicy. Wiemy dalej, że skrobią i cukier po 4—5 godzinny pobycie w jamie ustnej, przy pomocy fermentu w ślinie zawartego, zmieniają się w kwas mleczny, który po dłuższym zeknieciu z zębem szkliwo naderza, a dotarłszy do zębiny, z pomocą drobnoustrojów próchnicowych rozkłada ją dokonywają.

Ponieważ jednakże próchnica zębów nie jest sprawą czysto chemiczną, albowiem siła żywca zęba, tym szkodliwym wpływom pewien opór stawia, przeto od stopnia odporności zęba, zależy i byt jego. A odporność ta bywa wyjątkowo tak znaczną, że w ustach najbardziej zanieczyszczonych, nigdy nie pielegnowanych, zawierających mnóstwo części rozkładowych, tudzież miliony drobnoustrojów, ani śladu próchnicy nie znajdujemy.

Różną bywa ta odporność, tak w pewnych okresach życia poszczególnego człowieka, jak nie mniej, nie wszystkie zęby w tych samych ustach, są równie odporne.

KRONIKA.

Przy zebraniach publicznych, zabawach towarzyskich i wszelkich uroczystościach pamiętajmy o ofiarach na budowę kościołów we wschodniej Galicji i na Towarzystwo Szkoły ludowej.

LWÓW 14 lutego.
Gospodarstwo. Godzina 12 w południe: Cięplota +1° R. Siatczyca.

Dziś w lwowski. Niedziela 15 lutego.

Powszechne wykłady uniwersyteckie. W zakładzie chemicznym uniwersytetu (ul. Długosza 6) od godziny 5 wieczorem, prof. uniw. dr J. Nussbaum: „Zasady teorii rozwoju (ewolucji) świata organicznego”. — W zakładzie fizycznym uniwersytetu (ul. Długosza 8) od godziny 6½—7½, wieczorem, prof. dr Jan Bożo-Antoniewicz: „O rozwoju twórczości Arnolda Boecklina, okres drugi od r. 1874”.

Teatr miejski. „Fabryka krajowa”, komedia. Początek o godzinie 3½ popołudniu.

„Carmen”, opera. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Filarmonia lwowska: Koncert filharmoniczny. Początek o godzinie 7½, wieczorem.

„Panorama Radwicka”, na placu powstawowym. Od godziny 9 rano aż do zmierzchu.

Teatr ludowy: „Malka Schwarzenkopf”, sztuka. Początek o godzinie 3½ popołudniu.

„Karpacy Górskie”, sztuka. Początek o godzinie 7 wieczorem.

„Gwiazda”: Uroczysty wieczór ku czci 40 rocznicy powstania narodowego. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Kalendarz Niedziela (15): Faustyna m. — Szczęsław. — (2): Strt. Hosp. Wschód słońca o godzinie 7 minut 15. zachód o godzinie 5 minut 15.

Wiadomości osobiste. Zastępcą marszałka krajowego dr. Tadeusz Piłat powrócił tej nocy z Wiednia do Lwowa i objął urzędowanie.

Prezydent dr. Małachowski wyjeżdża jutro rano do Wiednia na wiec miast austriackich. Powróci we wtorek popołudniu.

Z uniwersytetu. Dziś na uniwersytecie lwowskim odbyła się promocja p. Stanisława Henryka Blaima na doktora wszech nauk lekarskich.

Z życia towarzyskiego. W Tulawie obok Świątyni odbył się w sobotę ślub panny Marii Osadkowej z Rudolfem Voglem, adiunktem sądowym, synem starszego inspektora dyrekcji kolei.

Dnia 14 lutego br. o godzinie 10 przedpołu-

daie, odbył się w kościele parafialnym w Szczurów. ślub p. Stanisława Stachewicza, komisarza skarbu z panną Ludmiłą Leszczyńską, córką Leopoldyny z Welterów i Franciszka Leszczyńskiego.

Z Towarzystwa dla popierania nauki polskiej we Lwowie. Jako członkowie założyciele, z wkładką 200 k., przystąpili do towarzystwa: p. Zdzisław Pilecki, adw. przys., tudzież księgarnia Gebethner i Wolff w Warszawie — Jako członkowie wspierający dożywności z wkładką 50 k., przystąpili do towarzystwa: Towarzystwo wzajemnej pomocy urzędników i sług gminy m. Lwowa, tudzież pp.: K. G. z Zakopanego i Józef Teodorowicz z Rzeszowa.

Liczbą członków czynnych zwyczajnych (wkładka roczna 8 k.) doszła do cyfry 442, członków wspierających zwyczajnych (wkładka roczna 1 korona) do cyfry 440.

Zgłoszenia i wkłady uprasza się przesyłać pod adresem towarzystwa: Lwów, Archiwum Bernardyńskie.

Z kolei państw. Z powodu zawiei śnieżnych ruch na szlaku Łupków Cisna, wstrzymany został na czas nieograniczony.

Zmiana nazwiska. Namiestnictwo zezwoliło panu Adamowi Tadeuszowi, Ottonowi trojga imion Blumenfeldowi nazwisko rodowe zmienić na Ordynski.

Komitet obchodu 40-tej rocznicy styczniowego powstania, odbył wczoraj posiedzenie w izbie rozdzielniczej w ratuszu. Przewodził prezes komitetu p. Machan. Ze sprawozdania skarbnika p. Peplowskiego dowiadujemy się, że dochody komitetu następujące wykazują cyfry:

Datek rady miejskiej 2000 kor., na nabożeństwie w katedrze zebrano 432 kor. 60 hal., dochód z wieczorku w Filharmonii 735 kor. 40 hal., dawny komitet obywatelski z uroczystości 3 Maja w sali „Sokola” nadał 83 kor. 75 hal., co razem czyni 3241 kor. 75 hal.

Wydatki: Obchód w teatrze 473 kor. 60 hal., koszt nabożeństwa 27 kor., wykupno biletów na przedstawienie w teatrze ludowym 138 kor., bilety dla uczestników powstania do teatru miejskiego 320 kor., na koszt księgi pamiątkowej oddano 400 kor., wszystkie inne wydatki, jak druk odezw, rozplaganie, koszt kancelaryjne itd. 788 kor. 49 hal., czyli razem 2147 kor. 89 hal. Czysty więc dochód z obchodu wynosi 1093 kor. 86 hal., a zasilił on fundusz Tow. uczestników powstania.

Cyfra ogólna dochodu, powiększy się jeszcze, co dzień bowiem prawie, komitety obchodowe na prowincji przesyłają komitetowi lwowskiemu swoje dochody z wieczorków styczniowych itd. Dotychczas nadesłano z prowincji 1192 kor. 41 hal., czyli, że Towarzystwo uczestników powstania z tego źródła otrzyma 2282 kor. 27 hal.

Po udzieleniu absolutorium skarbnikowi, rozwinęła się nader żywa dyskusja nad sprawą wydawnictwa księgi pamiątkowej z obchodu rocznicy. Przewodniczący komisji redakcyjnej dyr. p. Majerski, uwiadomił komitet, że księga pamiątkowa zawierać będzie opis obchodu we Lwowie i na prowincji i podpisy uczestników powstania z r. 1863, członków rady miejskiej i komitetu obchodowego. Dzieło to w jednym tylko wydanie egzemplarz, złożone zostanie w archiwum miejskim. Prócz tego, że współudziałem Towar. popierania nauki polskiej i „Macierzy polskiej”, wydaniem zostanie jeszcze dzieło popularne o dziejach Polski porośniętym z se szczególnym uwzględnieniem historii styczniowego powstania.

Rada nadzorcza Towarzystwa wzajemnej pomocy urzędników prywatnych odbędzie się tegoroczne posiedzenia w dniah 19, 20 i 21 marca br. we Lwowie.

W publicznej hali aukcyjnej posarząwy już od przyszedłego tygodnia, odbywać się będą stałe 2 razy na tydzień licytacje, a to: w poniedziałki na kosztowności, antyki, obrazy, droższe meble, dywany i w ogóle na rzeczy droższe i mające cechę artystyczną.

W czwartki na garderobę, urządzenie gospodarstwa, tańsze meble, maszyny do sycia i w ogóle na rzeczy tańsze lub więcej użyteczne. Początek licytacji o godzinie 4 popołudniu.

Wieczorek pedagogów. Na dochód funduszu stypendyjnego im. Baranowskiego, urzęda lwowski oddział towarzystwa pedagogicznego, w sobotę 21 bm, w własnej sali przy ulicy Zimorowicza, wieczorek z tańcami. Zaproszenia wydaje biuro towarzystwa przy ul. Zimorowicza 1. 17.

Z Czytelnia katolickiej. We środę dnia 18 bm. wygłosi dr. Z. Gargas odczyt pt. „Prawo karne a pojedynek”. Początek o godzinie 7 wieczorem. Wstęp wolny dla członków i pań i gości wprowadzonych.

Z teatru ludowego. Z dniem 1 lutego b. r. objął wydział teatru ludowego kierownictwo tegoż teatru

Rozprawa karna przeciw Thumenowi, byłemu dyrektrowi osławionego towarzystwa asekuracyjnego „Unio catholica”, odbędzie się w poniedziałek 16 bm. przed trybunałem zwykłym sądu krajowego karnego pod przewodnictwem prezydenta Przyłuskiego.

Osuństwo pożytkowskie. Dzisiejszy *Kurier Lwowski* przynosi wiadomość o wpadnięciu na ślad oszustw pożytkowskich, popełnianych przez jakas spółkę niewydzielonych jeszcze indywiduów. Osuści ci zaczęli pożytki w banku hipotecznym przedstawiając się jako właściciele realności i rzeźnicy z Łyczakowa i Pohulanek.

Osuństwo wyszło na jaw wtedy dopiero, kiedy dyrekcja banku wzywała poczęła dłużników swych do spłacenia pożyczki, ci zaś zaprzeczyli stanowczo jakoby kiedykolwiek dla banku jakie weksle lub aktydy dłużne podpisywali. Okazuje się więc, że pod ich nazwiskami poszły się kto inny, co wygląda tem dziwniej, że i notariusz legalizujący podpisy, został w błąd wprowadzony. Dotychczas sprawdzono cztery wypadki takiego oszustwa, minowicie fałszywym okazał się skrypt dłużny opiewający na 1000 koron, podpisany przez Antoniego Węgrzyna i Wojciecha Skrzyniewskiego z Pohulanek, drugi na 800 koron, podpisany przez Jakóba Goleckiego i Juliana Płowiaka, trzeci na 600 kor. podpisany przez Leona i Teresę Giełsińskich i Józefa Kędziora, i czwarty na 600 kor. podpisany przez Adolfa Podlowskiego i p. Pasiecznika.

Epilog głosnej sprawy. Na mocy § 90 ustawy o postępowaniu karnym prokuratora państwa zaniechał dalszego dochodzenia, które było wdrożone z powodu zgłosz. p. Makuszewicz.

Konkluzja obsternego orzeczenia sądu lekarzkiego brzmią dosłownie jak następuje:

1. Choroba p. Makuszewicz była tego rodzaju, że bezwarunkowo wymagała zabiegu operacyjnego, który jedynie mógł jej życie uratować;

2. Operacja ta wymagała bezwarunkowo uspienia chorej;

3. Uspianie chorej chloroformem odbywało się z zachowaniem wszelkich zasad sztuki lekarskiej;

4. Śmierć p. Makuszewicz nastąpiła wśród narozko chloroformowej i to niedługą trwającą wskutek porażenia serca, osłabionego chorobą ustroju, dla której miano przedsięwziąć operację; ze stanowiska zaś lekarzkiego nie popołeniono niczego, co by do śmierci tej przyczynić się mogło, ani też nie zamieđbano niczego, aby jej możliwie zapobiedz.

5. Udzielony ratunek umierającej był zupełnie wyczerpujący wszystko to, co sztuka lekarska zdniać może.

Nasza menażeria owadów powiększyła się znnowu o jeden nowy a ciekawy okaz. Oto do nadesłanych nam już z różnych stron kraju motyli przylatczył się dziś i wesoly chrabąszcz majowy, złowiony dnia 12 bm. w Białym kamieniu. Kiedyśmy wyciągali biedaka z pudełka, ruszał gwałtownie machami i ogłądał się ciekawie, jakby nie mogąc zrozumieć, w jaki sposób dostał się aż do Lwowa. Zresztą, puszczony między kwiaty na oknie, cruje się chrabąszcz bardzo dobrze i chwali sobie pobyt we Lwowie.

Samobójstwo wachmistrza. Wczoraj o godzinie 12½ w południe wachmistrz ulanów Tobiasz Tober w Podgórzu odebrał sobie w koszarach życie wystrzałem z rewolweru. Przyczyną samobójstwa — szyskana ze strony przełożonych.

„Klub słowiański”. W Krakowie rozwija się coraz energiczniej i szerszą działalność pod przewodnictwem prof. dra Zdzichowskiego. Na jednym z ostatnich zebrzań uchwalono rozsyłać dzieła polskie do seminarjów młodzieży, poświęcającej się sławistyce w Gracu, uchwalono również wydać zbiorowemil silami słownik języków słowiańskich.

Kradzieże na poczcie. Dnia 4 grudnia zr. skradziono w Tarnowie na poczcie list polecowy, asekurowany, z kwotą 32 600 koron. Sprawca kradzieży obawiał się zmienić 5 banknotów po 1000 zł., sądząc, że numery ich są notowane. Przetrzymał pieniądze do 20 stycznia rb.; w dniu tym wrucił do skrzynki pocztowej w Krakowie list, zawierający 15 not banknotów po 1000 zł., zaadresowany do dyrekcji poczty we Lwowie, a wyjaśniający krótko, że pieniądze te pochodzą z kradzieży listu, wysłanego z Pesatu do N. Sępa. Drobniejsze banknoty, sprawca kradzieży zatrzymał dla siebie. W sprawie tej prowadzi śledztwo krakowska dyrekcja policji.

Dnia 29 stycznia rb. skradziono na poczcie w Tarnowie wroczone pieniądze. Po otwarciu przekonaliśmy się, że w worku było tylko 260 franków i przesyłki frachtowe pocztowe. Obawiając się, aby go nie schwyciono przy zmianie franków, włożył je w list i nadał w Krakowie pod adresem a poczty tarnowskiej. Wysłał z Krakowa urzędnik dyrekcji policji, wykrył sprawcę kradzieży w osobie Arona Horniga, wozowego pocztowego; wysłał on swego aswaga z listem do Krakowa i polecił mu wrzucić list do skrzynki. Swagier nie wiedział, że w liście są pieniądze, pochodzące z kradzieży. Horniga aresztowano.

Trzechcietna rocznica urodzin obrońcy Częstochowy k. Augustyna Kordeckiego, przypada w roku bieżącym. K. Kordecki urodził się dnia 16 listopada 1603 r. w ubogim domu mieszczanśkim w Iwanowicach z ojez Marcina i Doroty Kordeckich i otrzymał na chrzcie imię Klemensa. W r. 1634 wstąpił do zakonu OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie i przybrał imię Augustyna; w r. 1650 wybrano go przeorem klasztoru jasnogórskiego. Umarł 16 marca 1673 r.

Wice hakatystek. Z Torunia donoszą: Wkrótce ma odbyć się tu pierwszy kongres kob. et niemieckich „na kresach wschodnich”. Wezmą w nim udział kobiety z Poznania, Prus Wschodnich i Zachodnich. Na kongresie mają być przedstawione owoce działalności germanizacyjnej kobiet niemieckich, a następnie będzie ułożony plan dalszej, gorliwszej niż dotąd, akcji w obronie „zagrożonej niemieczyny”.

Cesarz Wilhelm — przemysłowcem. *Daily Express* donosi, że cesarz Wilhelm ze znacznym kapitałem bierze udział w interesach niemieckiej firmy w Kanadzie, która dostarcza dla Europy, zwłaszcza zaś dla armji niemieckiej, mięsa konserwowanego.

Wydalenie korespondenta. *Vossische Ztg.* atakuje w ostrym artykule kierownika belgradzkiego biura korespondencyjnego Petrowicza za to, że spowodował wydalenie korespondenta *Voss Ztg.*

Staż pogody w Europie. (Sprawozdanie centralnej stacji meteorologicznej w Wiedniu.) Dnia 13-go, godzina 7 rano notują: Haparanda —7.1, Wiedeń +6.0, Pola +4.0, Budapest +8.0, Florencia +6.0, Biarritz +9.0, Paryż +2.0, Monachium +3.0, Berlin +6.0, Memel +1.0, Wilno +2.0, Bregencja —3.2, Gorycja +0.1, Rzym +2.4, Petersburg +0.3, Moskwa +0.1, Abasia +2.4, Lussin piccolo +6.4, Nizza +5.0.

Depresja barometryczna, która się onegdaj ponad Laponią wyłoniła i pogłębiła, zwróciła się ku wschodowi, a centrum jej leży ponad Rosją północną. Wysokie ciśnienie rozszerza się ponad południowo zachodnią połowę Europy, a jądro maksymalne ponad Pannję środkowem. Na półocy Austro-Węgier panuje pogoda chmurna, miejscami dżdżysta W Alpach trzyma mroź. Prognoza: Chmurno, opady, ale łagodne.

Korespondencja redakcji. *Wna Maria* so K. Nie nadaje się. Niektóre fakty się przestarzały, inne zbyt drobne.

Z kraju.

Mosty wielkie. (*Rocznica powstania.*) Dnia 12 bm. odbyła się tu uroczystość pamiątkowa ostatniego powstania. W kościele odprawil zwoigodny, miejscowy proboszcz uroczystą mszę św. żalobną poprzedzoną egzekwiami, następnie odpowiadał przy rzeście oświeconym i wspaniale zienienią i kosami ubranym katefalku kondukt, poczem zaintonował pieśń „Boże Ojczy”, która nader licznie zebrana publiczność z namaszczeniem odpiewała. W końcu przy pieśni „Serdeczna Matko” wyruszyła procesja z wieńcem cierniowym, zjitym z katefalku, na okolo kościoła, aby wieniec umieścić na krzyżu misyjnym. Wieniec ten niośl właściciele większych posiadłości p. Laney z włocławianami z sąsiedniej wiołki.

Kościół był przepięknie wierzyni: reprezentowane były wszystkie stany, a wśród nich było i wielu braci Rusinów, którym hsjdamackie zachcianki radykalny nie przypadały jako do przekonania. Po nabożeństwie nastąpił w zabudowaniu szkołom nader starannie opracowany odczyt o znaczeniu uroczystości, który wygłosił nauczycielka p. Schlosserowa, przeplatając go wykładem ustatym. Po odczycie przemówił do zgromadzonych kierownik szkoły wywijając ludność, aby język swój polski o ile możności zachowywała, a ponieważ między zebranymi zna-

laś się weteran z r. 1863 p. Müll, przeto wzniósł na cześć jego okrzyk: niech żyje! który z entuzjazmem powtórzono. Na zakończenie wystąpił właściciel z Mostów i w słowach prostych wypowiedział, jak to pod zaborem pruskim zabrawiają dzieciom polskim użyć się po polsku, — że i u nas w Cieszynie nie ma polskiego gimnazjum, prosząc aby na ten cel złożono pewien datek. Złożenie 31 kor. na cel gimnazjum w Cieszynie było uwieńczeniem tego ważniejszego obchodu, który zawniószyły należy staraniem tutejszego burmistrza p. Gigla. Po południu odbyło się nabożeństwo w bożnicy.

Strzy. (*Nowa krewad ruska.*) Zarząd odziału towarzystwa gospodarskiego stryjsko żydaczowskiego urządził dla włocławian tych powiatów kurs praktyczny z zakresu weterynaryj. Dnia 11 lutego odbył się w obszerszej sali rady miejskiej publiczny popis uczestników kursu przed fachową komisją, w której wziął czynny udział także dyrektor szkoły lasowej p. Tyński jako delegat krajowego towarzystwa gospodarskiego. Popisowi przestudiowało się także wiele gości zaproszonych z miasta i z okolicy. Pytania losowano. Tak odpowiedzi, jak praktyczne demonstracje na stosownych przyrządach, szkieletach i sztucznych modelach wypadły pod każdym względem zadowalniająco. Pomyślny wynik egzaminu świadczył bardzo pochwlebnie o dydaktycznym talencie p. dra Frieda, weterynarza z Przemyśla, który udzielał nauki i o aktualności takiego kursu dla włocławian. Po skończonym popisie odeztał się do publiczności, a każdy z uczestników kursu otrzymał świadectwo i podarek kształcenia hegara, trojaka lub książkę, traktującą o wypadkach porodowych wśród zwierząt domowych. Świdczy to bardzo dobrze o praktycznym myśleniu i nacjalarów kursu, bo nie tylko starali się dla poszczególnych gmin wykształcić świadomości rzeczy pomocników w sprawach porodowych u zwierząt domowych, ale dali im także konieczne narzędzia do rąk, żeby w potrzebie praktyczną mogli się sięć pomocą. Uratowaną zostanie nie jedna sztuka bydła, którego znaczenia dla rolnika chyba dowodzić nie potrzeba.

Włocławianie, których wykształceniem zajęli się szerzej p. Julia Bruniński, jako prezes oddziału towarzystwa gospodarskiego i weterynarza p. dr. Fried należał prawie bez wyjątku do narodowości ruskiej. Tak to wyrażdli Polacy nową krzywdę Rusinom!..

Sambor. (*Bratobójca.*) W pobliżkiej wsi Sadowicach włocławian Iwan Kolodziej, przebił onegdaj w czasie kłótni nożem, brata swego Periona. Bratobójce aresztowała landmierzja.

Sokal. (*Smutna dola.*) We wsi Wojsławceach w tutejszym powiecie, był przez przeszło lat trzy dziesięć zarządzący dóbr niejaki Kosakiewicz. Obdarzony zaufaniem chłebnodawców służył wiernie, zadowalając się niską placą w tej myśli, że znajdzie uamianie za pracę i zaopatrzenie na starość. Stało się inaczej. Kiedy się postarzał, chociaż jeszcze na siłach wale nie podupadł, podjękivano mu za służbę, a przyjęto na jego miejsce kogo innego. Pozostawiony bez środków do życia Kosakiewicz powiesił się.

Ogólnie wydają. Mauthnera impregnowane nasiona buraków pastewnych najwyższe plony i również zekomite jak i nierównosze są Mauthnera nasiona warzywne i kwiatowe.

Na gimnazjum cieszyńskie złożono w dal szym ciągu w administracji *Diennik Polski* pp.: Grono nauczycielek szkoły wydz. im. król. Jadwigi, którzy ratę miesięczną za styzeń i luty (zobowiązało się bowiem składać co miesiąc zasiłek na gimnazjum cieszyńskie aż do uposażenia go) koron 26—, Leshowska z Lubienia wielkiego 2—, Kauczyński i Oberksi z Lwowa 25—, Szczepan Łagocki z Grzędy 1—, Sul Kat z Barszczowa 1—, Jakób Botwin z Pikulowie 1—, Juda Allewicz z Dzwiszogrodu —6, Michał Sawicki z Halicja 10—, Gwoździński z Cieszanowa 100—, Razem w dniu 14 bm. 165 k. 60 h. Poprzednio wykazano (XVI) 1884 koron 69 h. Razem więc (XVII) 2054 k. 29 h.

Z tego odeślano na ręce k. Londzina, w dniu 6 lutego 1000 koron, w dniu 14 lutego drugi 1000 koron, posessaje przeto w naszej administracji 54 k. 29 h.

O delasz datki prosimy gorąco!

Rumortystyczny kalendarz Smigusa na r. 1903, odcobiony przedłożeniemi kolorowemil ilustracjami, a odznaczający się bogatą częścią literacką, oraz wyczerpującymi i dokładnym działem informacyjnym, mogą nabywać prenumeratorem *Diennik Polski* po wyjątkowo zniżonej cenie 35 et. (70 hal.) wraz z przesyłką pocztową. Kieszonkowy kalendarzyk Smigusa 10 et. (z przesyłką pocztową 12 et.

Kurs przygotowawczy do egzaminu na jednoroocznych ochotników (*Intelligensprüfung*) rozpoczyna się z dniem 1 marca rb. w wojskowej szkole przygotowawczej St. Dobrowolskiego, ul. Podwilejskiej 1. 9. — Objaśnienia i wykaz uczniów aprobowanych na żądanie

Diacherych zażądać. Tysiące najdokładniejszych adresami świadectwami świadectw i podjękowan ul. wa mają najpijniej skotek dra Józefa Tauba proszku 2 Jądowego „Gastryny”. Gastryna skutkuje w przejściowych dolegliwościach po zbyt obfitem jedzeniu, jakotż w przestąpiach cierpieniach z jądka i kisielki, na które żadne środki nie pomagają. Także innym chorobom, którym posilem odżywieniem chcą swe siły utrzymać, mogą to osiągnąć przez „Gastrynę”. Już po krótkim używaniu można się o doskonałym skutku przekonać.

Dobry środek domowy. Wśród środków domowych, które z wyjątkiem używać jako usmierzające bole i odciążające naderwanie w żagłębieniach ił, zajmuje *Liniment Caspici Comp.*, przyrządzone w laboratorium Richtera w Pradze, pierwszą miejscę. Cena jest niska 80 hal. Kr. 40 i 8— za butelkę, a każdą butelkę rozpoznać można po złotej tawicy.

Collectiv-Angebot. wydany przez ekspedycję anonosów M. Dukasa nast. Wied-n. I. Wollzeile 9, a nadjający się najlepiej do ogłoszeń zakupów lub sprzedaży, zawierających spółek, skutania spółek, rozmaitych przedsięwst i t. d. wychodzi każdego wtorku, czwartku i niedzieli. Prospekt do nabycia gratis.

Obchód narodowy w „Gwiazdzie”. Wydział Stow. rękodzielników lwowskich „Gwiazda” naradza uroczysty wieczór ku nczczeniu 40 rocznicy walki narodu polskiego z Moskwą w r. 1863/4, w niedzielę dnia 15 lutego b. r. w wielkiej sal. Stow. przy ulicy Franciszkańskiej 1. 7, z jaskawym współudziałem pp.: Felicji Stachowej-Grekowej, artystki teatru miejskiego, Tractiewicówny, Władysława Kwiatkiewicza, artysty teatru miejskiego, Władysława Turzańskiego, artysty opery i Ludw. Szczępińskiego. Słowo wstępne wypowie kurator Stow. „Gwiazda” p. Tad. Romanowicz. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Zwozyajne walne zgromadzenie członków akad. Kola „Towarzystwa szkoły ludowej”, odbędzie się w piątek dnia 30 lutego b. r. w sali III uniwersyteckiej. Początek o godzinie 6 wieczorem.

Włodzień przy pracy. VII. posiedzenie „Kółka literackiego”, odbędzie się w oietiele dnia 15 lutego b. r. o godzinie pół do 4 nocy w lokalu Czytelni akademickiej. Na porządku dziennym odczyt akad. Adama Zagórskiego: „O wyzwoleniu St. Wypiańskiego. Wstęp wolny i dla nieczłonków Czytelni.

„Zagląną pieś krótkowłosy, legawie złoty, wabący się „Rum”. Znalezca otrzyma w Zarządzie dobr Łukawca zniżką do 30 kor. — Angody

Wkładki i wpłaty na członków Kola pań Towarzystwa szkoły ludowej we Lwowie, przyjmując się po piątą od godziny 6—7 wieczorem w lokalu Kola, ul. Zielona 1. 4, i. 1. pietro.

Odczyt „O literaturze w r. 1848” wypowie p. Jaworski w niedzielę dnia 15 lutego b. r. w sali Tow. polskiej młodzieży im. Jana Kilińskiego przy ulicy Akademickiej 1. 8. Początek o godzinie 4 popołudniu. Wstęp wolny.

Z „Sokola”. Bilety po 30, 20 i 10 et. na wieczorek hum rystyczny, który urządzi „Sokol” lwowski w dniu 15 lutego b. r., nabywać można w kancelarii „Sokola” w niedzielę rano od godz. 10—1 i wieczorem od 5 przy kasie.

Zmarli: We Lwowie zmarła Katarzyna Rosenbergowa, żona Franciszka Rosenberga, wzięcia stanu z roku 1848 i żółwiera z r. 1863, w 61 r. życia.

W Krakowie zmarł w 43 r. życia Józef Rekucki, zastępcą naczelnika stacji kolejniastanowej.

W Krakowie zmarł Stanisław Józef Rawicz Twaróg, nczestnik powstania z r. 1863 b. marszy profesor gimn., emerytowany inspektor szkół ludowych miejskich w Krakowie, honorowy członek Stowarzyszenia nauczycielk, członek Towarzystwa ku niesieniu pomocy ubogim uczniom i t. d.

W Stanisławowie zmarł Jan Klimunowski, dyrektor Banku załickowego w 68 r. życia.

Notatki literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś w sobotę po raz pierwszy cztery jednaktówki Artura Schnitzlera pt.: „Godziny życia”, „Kobieta ze styletem”, „Ostatnie maski” i „Literatura”, z udziałem pań: Stachowiczowej, Solskiej, Rybickiej, pp.: Chmielnickich, Stanisławskich, Jaworskich, Adwentowiczów, Hierowskich, Wysokiego, Feldmana, Kłiszewskiego, Brzozowskiego, Kamińskiego i Solskiego.

Jutro w niedzielę popołudniu o godzinie 3½, „Fabryka krajowa”, komedia w 4 aktach, osnuta na stosunkach miejscowych przez Karolinę Słoczkowską. — Wieczorem o godzinie 7 (na ogólnie żądanie) „Carmen”, opera w 4 aktach Jerzego Bizet’a. Przedostatni gościnny występ Bel Sorel, występ Augusta Dianni i Józefa Szymańskiego. Partję Mirceli odpiewa w tym razem p. Łopatyńska.

W poniedziałek „Mieszczaństwo”, sztuka w 4 aktach Maksyma Gorkiego.

We wtorek (po raz ostatni w tym sezonie) „Mignon”, opera w 4 aktach Ambrożyego Thomasa. Przedostatni występ Bel Sorel, występ Ludwika Marek-Onyszkiewiczowej, Augusta Dianni i Juliana Jeromina.

przystępowali do Towarzystwa rolniczego w Krakowie.

„Ławeczki” i „Opalki”.

Dwa te niewinne wyrazy w tytule, są to dwie ławeczki specjalności, nieznane wprawdzie „wyższemu 10 tysiącom” Lwowa, a nawet i jeszcze powyżej tych 10 tysięcy, znane atoli doskonale studentom, tym bliźniaczynom, a także i biedniejszej klasie ludności, gdy chce przeżyć w posiadaniu jakiego artykułu „zbytka” dla przyzdobienia czy to siebie, czy też swego mieszkania. Jest, co prawda, we Lwowie dosyć bazarów, gdzie przeróżne błyskotki, a przeważnie bezwartościowe sprzedają fatalnie, ale i to jeszcze za drogie źródła dla tych, którzy muszą się z każdym halerczem liczyć, aby go nie brakło dla gęby. Owoż jest różnica między sklepem porządnym a bazarem, tak jest ona też i to wielka wybitna między „Ławeczkami” a „Opalkami”.

Pierwsza ma swą siedzibę na Starym Ryńku, dawny Rybim placu, a nazwę swą wzięła od tego, że przedmioty na sprzedaż wystawione, leżą na straganach, nakrytych daszkami. Każdy taki stragan, to zbiorowisko najróżnorodniejszych przedmiotów. Znajdziesz tam więc i szczyrki i mydła, szelki i torbiki i poglarsy, lusterka i toaletki, cygarniczki, fajki i cybuchy, laski, szpady, flety, stare palasie i urzędactwa dawno z obiegu wyszłe szpady proste, spinaki, łyżwy zardzewiałe, które nabył mąż za parę szóstek; w ogóle dostanieś wszystkiego, czego dusza zapagnie, nawet i szturchnięcia, gdy wyniknie w targu spór między sprzedawcą a kupującym. Bazar ten pod daszkami, to skład dla tych, którzy monety nie wystarczą dla kupienia czegoś w sklepie.

„Karcz” właścicieli tych sklepów ruchomych, dalecy są od sprzedawania swego towaru, z fabryk lub od wielkich firm eksportowych. Dalecy są od tej ambicji i poprzestają na nabywaniu tych gratów od kolegów, którzy sprowadzili z z. zw. „Partie Waars” z Wiednia i nie zapłacili za nie, bankrutują następnie. Obie strony dobry robią interes. Jeden za bezcen sprzedaje, drugi tak samo nabywa, a sprzedając skutkiem tego bardzo tanio, może tak tanio sprzedać biedakom i jeszcze ma kolosalne zarobki na towarze. Na każdy sposób jest to zawsze jeszcze towar świeży, lub trochę tylko „przechodzony”, ale przecie dla niektórych za wybredną i za drogi. Tędnego dostanie nieco dalej...

Medy ulicami Smoczą, Węglań, Wagonów i św. Teodora, obok starej synagogi starowierów (hasydów) jest placzyk niewielki, będący tylko rozszerzeniem ulicy, wiodącej na targowię Złobową. Tu miesi się to, targ na opalkach lub lepiej jeszcze gwarą przedmiejską przewany: „na Krakowiakach”. Nie ma tu już mowy o sklepach lub straganach; opalka lubiana lub podcielenia na błotnistym bruku mała rogóżka, jest całym przedmiotem i ładą, na której jest towar wyłożony. I tu dostanieś wszystkiego, choć prawie wszystko niekompletne. Z przedmiotów codziennego użytku lub „zbytku” znajdziesz tu lampy, lichtarze, firanki i portjery, szelki, książki i nuty, stare instrumenty muzyczne i naukowe i rzeczy o których użyciu nie wie nierzad sam sprzedający. Co się zaś tyczy artykułów mody, to i te są licnie zastąpione na „opalkach”. Znajdą się tu więc rekawiczki fiolietowe, jasno-zielone lub barwy pięknie amantowej i to bynajmniej nie stare, ale skórkowe, nowe gładkie, wysortowane gdzieś ze sklepów z przed lat czterdziestu. Cena tych rekawiczek waha się między 10 a 15 centami za parę. Są też i kolarzyski, odwieczne „Vatermördery” po 20 centów tuzin, albo w tej samej cenie pierwotne wzory „wykładanych”. Są i krawaty, o barwach i desenach, przed którymi może czołem uderzyć dzisiejsza secesja. A kto wie, czy one jeszcze nie wiodą w modę ponownie! Są i markietki a nawet i tak bywa, że za tanią cenę można kupić jeden niebieski i jeden czerwony. Jestto więc chyba szczyt secesji...

„Opalki” mają odbiorców, bo by nie istniały lat tyle. Towar na nich przeważnie ten, który skupują po rozmaitych licytacjach handlowej, a czasem i te rzeczy, które jako niepotrzebne z domów porządnym na śmietnik się wyrzuca. Ha!... wszystko ma wartość, jeśli ktoś umie to użytkować.

Zdaje się, że dwa te targi biedaków nie potrzebują się obawie konkurencji hali sukieniczej...

Katastrofa w Strzyżowie.

O katastrofie, która zaszła 9 lutego w Strzyżowie przy przeprawie promem przez Wisłok, donoszą do „Głosu” i „Wiadomości” z autentycznego źródła: W dniu krytycznym około godz. 5 po południu przeforsował prom na Wisłoku w Strzyżowie 45 osób. Gdy prom znajdował się na środku rzeki, nagle nadciągnęła ogromna fala z kra, z powodu pęknięcia zatoru, utworzonego powyżej promu w gminie Głuszek i uderzyła gwałtownie na prom.

Skutkiem uderzenia jedna część promu tak gwałtownie się przechyliła, że z promu kilkanaście osób wpadło do rzeki. Równocześnie woda zalała prom. Skutkiem przechylenia proma usunęła się lina jego ze słupów i woda uniósł prom. Dopiero w gminie Zborowie, oddalonej o 8 km. od Strzyżowa, udało się prom zatrzymać. Pomimo usiłowań ratunku tak ze strony ludności z obu stron Wisłoka, jak ze strony żandarmerji, która zaraż z pomocą pospieszyła, utonęło 6 osób, a mianowicie: 14-letnia Helena Matłusz z Godowej, Marja Polya z Godowej z Brzezinki, Marja Gorczyca z Godowej z dwiema córkami 17 letnią Apolonią i 11-letnią Anną, wreszcie Franciszka Olejnik, wdowa, z Brzezinki licząca 57 lat, nadto umarli na nadarowcy Jan Dręgoń, liczący lat 46 z Głuszek, który biegł wzdłuż brzegu Wisłoka, aby ratować znajdującą się na promie swą córkę Ludwikę, lecz po chwili biegał pado i na miejscu wyzionął ducha.

Oprócz ciała Franciszki Olejnik, nie wydobyto dotychczas żadnego trupa. Natychmiast po otrzymaniu wiadomości o katastrofie udzieli się starosta na miejsce wraz z lekarzem powiatowym. Ustalony został zapewnienie opieki lekarzkiej i pomocy z apteki.

W tej samej sprawie otrzymujemy od wydziału powiatowego w Rzeszowie, wyjaśnienie,

że mylnie donieśli korespondenci, jakoby u promu spróchniała lina pękła, a dalej jakoby władze przelozone nie uważały za stosowne skontrolować bezpieczeństwa przewozu. Otóż 320 milimetrowa gruba lina druciana zakupiona przed rokiem, wcale nie pękła jak niemiernie przed rokiem zbudowany, mimo że popłynął przy biegu rzeki w drodze całą siłą prądu rzeki party uderzył w Żarnowy o lodowice okuty, wcale uszkodzony nie został.

Wreszcie stwierdza wydział powiatowy, że wszelkie dla bezpieczeństwa zarządzenia o dzierżawcy promu w swoim czasie wydane i zawsze kontrolowane. Były

Z Koła polskiego.

(Tel. wł., „Dzienn. Polsk.”)

Wiedeń 14 lutego. Na początku dzisiejszego posiedzenia p. Bomba wniósł interpelację w sprawie katastrofy na Wisłoku pod Strzyżowem. Podczas katastrofy tej zginęło kilku wywalcili rodzin, mowa więc domaga się, aby państwo pospieszyło z szybką pomocą dotkniętym katastrofą, z funduszów państwowych.

Dalej podnosi potrzebę budowy mostu na Wisłoku. Mostu tego nie zbudowano dotychczas dlatego, że kolej, która przyrzekała przyczynić się do budowy tego mostu pewnym dodatkami pieniężnym, przyczynić nie dotrzymała. Mowa prosi więc, aby wywarło wpływ na kolej, by przyrzeczony dodatek wypłaciła i by most mógł być zbudowany.

P. Jaworski oświadcza, że natychmiast po otrzymaniu pierwszej wiadomości o katastrofie odezwał się do marszałka powiatu rzeszowskiego z prośbą, aby mu nadesłał dokładne sprawozdanie o przebiegu katastrofy.

P. Grak porusza sprawę ustawy o opilstwie, przyczem podnosi, że tak on, jakoteż i inni posłowie z miast otrzymali pisma od burmistrzów, którzy zwracają uwagę swych posłów na poprawę p. Piepes-Poratyńskiego, twierdząc, że są one niebezpieczne dla miast i funduszu propinacyjnego.

P. Dawid Abrahamowicz podnosi, że p. Piepes-Poratyński, jakkolwiek nie godzi się z niektórymi postanowieniami przedłożenia rządowego, postąpił jednak zupełnie lojalnie i nie uczynił żadnego wniosku, na który mowa by się nie godził. Inni posłowie chcą zabezpieczyć prawa kupców mniejszych.

P. Piepes-Poratyński poruszył nadto myśl, czyby nie należało wyliczyć miast samkniętych od przymusu koncesjonowania sprzedaży. Wniosek ten będzie jeszcze przedmiotem zastanowienia się, zanim się wyznajdzie inny sposób rozwiązania kwestji. Dotychczas sprawy tej nie można było zalać, bo reprezentant rządu zaznaczył, iż nie może złożyć żadnego oświadczenia, a członkowie komisji abscentowali się, tak, że obradować nie można było.

P. Zygmuntowski występuje przeciwko nowemu projektowi ustawy, która nie tylko nie zapobiegnie opilstwu, ale jeszcze je zmocze. Lepszej bowiem sprzedawać wódkę w zamkniętych naczyniach niż otwartych. Selspiki, w których wódka będzie sprzedawana w naczyniach zamkniętych nie wyrządzą takiej szkody, jak wówczas, gdy będą wódkę sprzedawali w naczyniach otwartych.

P. Piepes-Poratyński dziękuje p. Abrahamowiczowi za słowa dotyczące osoby mowy.

W izbie handlowej lwowskiej odbyła się ankieta, na której ścięły się interesy rozmaitych grup. Mowa uważała więc za swój obowiązek pogodzić te interesy i wyznaleźć drogę pośrednią.

P. Duleba cyjni wniosek aby ze względu na ważność sprawy, koło odbyło osobne posiedzenie celem obrad nad ustawą przeciw pijaństwu. Wniosek ten uchwalono.

Następnie przystąpiło koło do dyskusji nad ustawą wojskową, a mianowicie nad sprawą kontyngentu rekrutów.

Wrzenie na Bałkanach.

(Telegram własny „Dzienn. polskiego.”)

Sofja 14 lutego. Rząd bułgarski rozwiązał wszystkie komitety macedońskie w Bułgarii, o nadto obawiał granicę siłami kordcem wojskowym.

Stambul 14 lutego. Porta zaprzecza wszelkim pogłoskom o rzekomej mobilizacji i o tworzeniu nowych dywizji.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Śmierć arcyksiężnej.

Wiedeń 14 lutego. Arcyksiężna Elżbieta zmarła dziś rano.

(Sp. arcyksiężna była córką arcyksięcia Józefa, pałatyna Węgier, urodzona w 1831 r. 17 stycznia, owdowiała w r. 1874. Była matką królowej regentki hiszpańskiej Marji Krystyny i arcyksięcia Fryderyka, Karola Stefana i Eugenjusza.

Budapeszt 14 lutego. Cesarz powraca dziś do Wiednia, aby poczynić zarządzenia w sprawie pogrzebu arcyksiężnej Elżbiety, który odbędzie się w śróde.

Cesarzowa chińska — nie umiera.

Petersburg 14 lutego. Rosyjska agencja telegraficzna donosi z Port Arthur, że rozpowszechniana za granicą wiadomość o śmierci chińskiej cesarzowej wdowy — jak stwierdza urzędowa relacja z dnia 7 lutego — jest nieprawdziwa. W dniu tym przyjmowała cesarzowa wdowa cicha dyplomatycznie.

Na bal do Marszałka.

Kraków 14 lutego. Na dzisiejszy bal marszałkowski wyjechało do Lwowa grono znanych osób z Krakowa.

Wypadki w Wenezueli

Waszyngton 14 lutego. Trzy protokoły w sprawie łagodzenia sporu wenezuelskiego podpisano wczoraj.

Wypadki w Marokko.

Madryt 14 lutego. Z Melilla (w Maroku) donoszą: Pretendentowi powiedi się wejść do Fezu, gdzie zatrzymał się przez kilka godzin. Krzyszło potem do bitwy, w której sultanie wojska pokonały księ i utraciły kilka armat, poczem musiały się cofnąć. Pretendent znajduje

się w oddaleniu 4 godzin drogi od Fezu. Kambylowie w okolicach Melilli otrzymali pismo od pretendenta z wezwaniem do pojmania Muleja Araby.

Konkurs im. Sienkiewicza.

Łódź 14 lutego. Grono sędziów powołanych do rozstrzygnięcia dramatycznego konkursu im. Sienkiewicza uchwaliło: Zwycięzcy, że na podstawie §. 4-go statutu konkursowego nagroda przyznana ma być sztuce bezwzględnie dobrej, ponieważ zaś takiej w liczbie nadesłanych na konkurs nie znalaziono, sędziowie za zgodą H. Sienkiewicza i w porozumieniu z inicjatorem konkursu, redaktorem Czapewskim z Łodzi, podzieliли sumę 1800 rubli, zebraną staraniem Roswoju i Gońca Łódzkiego podzielił na 4 nagrody, mianowicie jedną w kwocie 400 rubli i 3 po 300 rubli. Nagrodę 400 rubli przyznano 3-aktowej sztuce współczesnej p. t.: „Miszya” napisanej przez Tomasza Cieszkę (Tadeusza Rittnera z Wiednia).

Nagrodę po 300 rubli przyznano sztukom: Sprawa Kępsy (Edward Grabowski z Warszawy), „W noc lipową” (Bogusław Gorczyński z Warszawy), „Mocara” (Stanisław Brzozowski z Warszawy). Nadto wyróżniono pięć innych sztuk.

W przytulku.

Wiedeń 14 lutego. (Tel. wł.) W tutejszym przytulku dla bezdomnych znalazła się onegdaj osoba, która swym wyglądem i mianiem zwróciła uwagę zarządu. Zapytana o nazwisko przez dłuższy czas nie chciała odpowiadać. Później dopiero oświadczyła, że pochodzi z Pomorza i była do niedawna bogatą wdową nazwiskiem baronowa Tg. Niedawno zasubiła awanturka D., który w posłubnej podróży zgrał się doszczętnie w Monte-Carlo. Biedna kobieta o zbrany chleb dojechała do Wiednia, gdzie złamana głodem omłdala i w ten sposób dostała się do domu przytulku.

Telegraf bez drutu.

Rzym 14 lutego. (Tel. wł.) Minister poczt i telegrafów, Galimberti, oświadczył, że w porozumieniu z Marconim utworzoną zostanie w Rzymie stacja dla telegrafowania bez drutu, celem utrzymywania korespondencji z Argentyną.

Zatarg Francji z Watykanem.

Paryż 14 lutego. Echo de Paris pisząc o nominacji trzech biskupów przez rząd francuski bez poprzedniego porozumienia się z nuncjuszem papieskim, podnosi, że papież nie ustąpi, wskutek czego żaden z dubownych nie przejdzie gwałtownie biskupa bez wiedzy i woli Watykanu. Dziennik ten podnosi, iż postępowanie rządu równa się wypowi dzień dwóch artykułów konkordatu.

List Mascagniego.

Rzym 14 lutego. (Tel. wł.) Mascagni, który jak wiadomo, został usunięty z posady kierownika konserwatorium Rossiniego, a równocześnie mianowany kawalerem krzyża za-baudzkiego, wystosował otwarty, gęły gorczy i ironji, list pod adresem ministra oświaty. Zaznacza on, że krzywdy i poniżenia, wyrządzone mu przez usunięcie go z zajmowanego stanowiska, nie wynagrodzi mu żaden order. Z oburzeniem odrzucił ową blaszkę, a równocześnie oddaje wszelkie odznaczenia i order, które dotychczas przyjmował, uważając je za wyraz uznania dla talentu i pracy. W przyszłości zadowolony szukać będzie w poczynu spełnionych obowiązków.

Katastrofa pociągu.

Jekaterynosław 14 lutego. W pobliżu stacji Złotost (w gubernji orenburskiej) wykołcił się osobowy pociąg. Cztery osobowe wagony stoły się z wysokiego nasypu. Pro-wadzący pociąg i 2 podróżnych zginęło. Konduktor i 30 podróżnych odcisnęło ciężkie a 15 lekkie rany.

Kraków 14 lutego. Wiceprez. Leo wyjeżdża jutro do Wiednia celem wzięcia udziału w obradach wydziału wiecu miast.

Berlin 14 lutego. (Tel. wł.) Köln. Volks Ztg. ostrzega robotników polskich w Westfalii przed stawianiem własnej kandydatury. Jakkolwiek Polacy mają zupełną słuszność demonstrując przeciw uciskowi w Prusach i hakatyzmowi ubywatelskiemu zarówno jak rządowemu, to jednak nie powinni zrywać sojuszu z centrum

Gdy odlamowi polskich radykałów udało się doprowadzić do takiego zerwania, to mogłoby to wyjść na korzyść tylko hakatyzmowi.

KRONIKA

z ostatniej chwili.

Bal u namiestnika, który się miał odbyć 17 bm., został odwołany z powodu śmierci arcyksiężnej Elżbiety.

Bal maskowy w Kasynie miejskim. „Rach-cieb-cieb”, taki jest tytuł jednej ze zgłoszonych już charakterystycznych grup które wezmą udział w balu kostiumowo maskowym dnia 21 bm. w Kasynie miejskim. Będzie to wesołe, eleganckie towarzystwo młodych ludzi, ucharakteryzowanych na wzór typów przedmiejskich, tak dobrze znanych z wyborowej sztuki Domnika pt. „Na Łyczakowie”. Dobrana ta kompanja, podobnie jak inne grupy charakterystyczne, nie wystąpi tylko w jakimś specjalnym punkcie programu, ale swoim pogodnym humorem i zabawami krótkoczasowymi, będzie przez całą noc ożywiać i podsycała wesołe usposobienie, które niewątpliwie od początku balu, aż do białego rana będzie wyłącznie panowało w Kasynie miejskim.

Bardzo dużo bielizny męskiej, damskiej i dziecięcej zakupiła policja u dwu notowanych złodziei Bielizna ta, z różnych widocznych pochodzą kradzieży, opatrzona jest znakami: R M., K. M., A. M., S. S., M. W., H. F., S. G., E. S., Ch. S., B. A. B., dalej obrusy, prześcieradła, haftowane poszewki na poduszki i jęka z watawkami — bez szaku. Poszkodowani, mogą zgłosić się na policję po odbiór swej własności.

Dział ekonomiczny.

Wiedeń 14 lutego. (Głos polski) Główna polska giełda 12 m. 45). Marki 117-12 Real 100-85. Weg. renta koronowa 99-45. Akcje aust. zakł. kred. 692-25. Akcje węg. zakł. kred. 747-— Akcje Angloamsterd. 277-— Akcje Unicom 645-— Akcje Bankvereins 481-50 Akcje Banku 412-— Akcje kolei państw. 697-— Akcje banku 57-— Akcje kolei Kijowskiej 454-50 Akcje fabryki 341-— Akcje tytoniowe 846-— Akcje Alpiny 396-50 Akcje Bimbo 488-— Akcje praskiego Tow. tel. 1664 Akcje czeskiego 120-50 Rubla 253-— Uposzczalnica słow. Berlin 14 lutego. (Głos polski) Akcje kredytowe 119-20 Towar. 480-00 197-60 Uposzczalnica spokojne.

TEATR MIEJSKI WE LWOWIE.

W niedzielę 15 lutego, o godz. 7 wieczorem.

Carmen

opera w 4 aktach H. Meilhaca i L. Halevy'ego; muzyka Jerzego Bizet'a.

OSOBY:

pna Bel Sorel
pna Rollowa
pna Kasprowicza
pna Okońska
p. Dianni
p. Szymański
p. Pyszkowski
p. Okoński
p. Kicman
p. Jarocki
p. Fedyczkowski
Wojsko, cyganie, cyganki, przemysłowcy, lud, dzie-wczęta, dzieci, pikadory, toreadory itp.

NEKROLOGJA.

Wacław Rodakowski

b. właściciel dóbr ziemskich

przeżył lat 67, po krótkich a ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 14 lutego 1903 r. Brzechowicach

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek dnia 16 lutego b. r. o godzinie 4 po południu w Brzechowicach b. na cmentarzu Rępną Polską, na który w smutku pogrzebową siostra i rodzina krewnych i znajomych zapraszają.

Lwów dnia 14 lutego 1903.

„Concordia” A. Kurkowski.

JÓZEF FLAMM

Lwów ul. Gródecka 39

polca jako g. neralny reprezentant na Galię znakomite siewniki rzędowe i siewkorzute marki „Zokupit”, jakoteż maszyny do siewu znożu i kombinowane pierwszorzędnej fabryki Jana Praenera w Budnicach (Czechy), jak również maszyny żniwne, kosiarzki-żniwarki i żniwarko-wiązarki marki „Jones” pierwszej amerykańskiej fabryki

The Piano M. F. G. Chicago U. S. A.

Z powodu licznych zamówień, które w roku obecnym bardzo aniżeli w latach poprzednich napływają, upraszam Szan. P. T. rolników o łaskawe spieszne nadesłanie mi swych szan. zleceń, bym był w możności zlecenia do czasowykonania.

195 Polecam także garnitur rowowy wyrobu znanej fabryki Marschal i Syn, lokomobile benzynowe i spirytusowe najlepszego systemu, jedno i wielosobowe, plugi, brony, walce pierścieniowe, plewniki, kultywatory i wszelkie inne narzędzia rolnicze w zakres gospodarstwa wchodzące. Cześć tychże maszyn są zawsze na składzie. Cenniki na żądanie darmo i opłatnie

W. KOTULSKI

Jezierzany, koło Buczacz.

Odmrożenia

weskiego rodzaju, lecz stanowiąc, jedyny środek sprawdzony podług starych przepisów domowych. Maść i gęła wysyła opłatnie za nadesłaniem k. 1-20 lub 3 k. także za zaliczką. 185

W. KOTULSKI

Jezierzany, koło Buczacz.

Marja Bierzyńska

córka sekretarza Rady powiatowej w Złoczowie po krótkich a ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 13 lutego br. w 18 wiosnie życia.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się w niedzielę dnia 15 lutego b. r. o godzinie 3 po południu w domu żłobny przy ulicy Piękarskiej 1 55 na cmentarzu Łyczakowski, na który w nielutonym żalu pogrzebowym rodzice z rodziną krewnych, przyjaciół i znajomych zapraszają.

Lwów dnia 14 lutego 1903 r.

„Stella” K. Słotkiewicz Wałowa 11.

LUDWIK HAIMROTH

emer. męszynista ck. kolei państw.

po długiej a ciężkiej słabości, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 13 lutego br. przeżywszy lat 61

Ekspozycja zwłok odbędzie się w niedzielę dnia 15 lutego b. r. o godzinie 3 po południu w domu żłobny przy ul. Żołnierskiej 1 9 na cmentarzu Janowski, na który strokoma żona z dziećmi krewnych, przyjaciół i poboznych chrześcijańskich zapraszają.

Lwów dnia 14 lutego 1903

„Stella” K. Słotkiewicz Wałowa 11.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 14 lutego 1903 r.

HOTEL GEORGE Hr. A. Strzyński z Zagórszan. Hr. A. Dzieduszycki z Krakowa. Hr. J. Tyszkiewicz z Krakowa Hr. A. Dzieduszycki z Jasienowa. H. J. Baworowski z Ostrowa S. Malczewski i W. Kossak z Krakowa. J. Gorajski z Bursztyna. P. Szymulewski z Krakowa. M. Mayer z Bursztyna.

HOTEL EUROPEJSKI J. Teodorowicz z Russowa. S. Potworowski z Koropca. K. Lipiński z Kamienicy. Z. Wolfarth z Demni Z. Bilński z Krakowa. J. i W. Pieniążkowie z Lipinki. J. Obmieszki z Bartołowa. J. Ustyjanowicz z Kijowa St. Giżowski z Wiednia. E. Kiwarski z Włoszczowa. A. Prok z Lincu O. Hock z Wiednia.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej za nie odpowiedzialności.

Instytut techniczny - dentystyczny

Lwów, ul. Kopernika 1. 2.

W którym wykonuje się plombowanie, wyjmowanie zębów bez bólu, leczenie chorób dziąseł i jamy ustnej, sztytowanie w kaucuku, złocenie i bez piły. Reparaty z prawdziwymi zębami i sztucznymi. Instytut otwarty cały dzień. Lekarz - dentysta M. Lisowski. Technik-dentysta Zdzisław Stobierki.

Zalecamy „SAMOUZEK” REUSSNERA najlepszy podręcznik do bardzo łatwej, przedkiej i najtańszej nauki języków obcych: niemieckiego, angielskiego, francuskiego i ruskiego bez nauczyciela. — Prospekt i cennik gratis. (Zobacz ogłoszenia). 60

Znak korka wypalowego 5035

Dla ochrony przed fałszerstwem.

Mattoniego Giesshübler Szczała.

Dr. ROICKI

najstarszy specjalista dla chorób skórnych i wenerycznych, chorób pęcherzowych i kobiecych. Krosty, plamy, piegi, liszaje, szorstkość skóry i czerwoność nosa usuwa się skutecznie. (Jego poradnik [książka] kosztuje 1 zł. 20 ct.) Ordynuje od godziny 9 do 11 rano i od 3 do 6 popoł., przy ul. Zimorowicza 1. 5.

Podróże zbiorowe

10 lutego na Włocławek
27 lutego do Włocławka, Sy-cylii, na Malitę,
3 marca do Algieru, —
Tunis
17 marca po Morzu Śródziemnym 5038
programy przesyła bezpłatnie
MONACHIJSKIE
BIURO PODRÓŻNICZE
J. WIERZBIŁA & Sp.
München Bahnhofplatz 7.

500 złr.

można miesięcznie bez ryzyka rzetelnie, łatwo i bez wkładki zarobić. Prosimy przysłać natychmiast swoje adresy pod K 51 Annoncen-Bureau der „Union” Stuttgart Danneckerstr.

Na składnie we Lwowie u Piotra Mikolajczyka i K. Krzyżanowskiego aptekarzy.

Owoc krajowy stołowe i kuchenne od 10 do 20 cent. kilogram, jarzyny wszelkie taniej jak w mieście, 1-bliżniak 25 ct. batelka, wino owocowe, mody, konfitury, marmolady, soki, konserwy i t. p., sprzedaje i daje na kątaczki

SITOGEN

najlepszy ze wszystkich przypraw do zup i potraw
 jest pożywnym, działa pobudzająco na apetyt, ułatwiając
 na trawienie. 39
 Przez lekarzy polecony. Wielokrotnie premiiowany.
 Stołk próbny 65 gr. 1 kor., Flaszeczka próbna 65 gr. 60 h.
 Do nabycia we wszystkich aptekach, drogeriach i
 handlach korzennych i delikatesów.
 Główny skład u Piotra Mikolascha i Sp. we Lwowie.

Ogier rasy r. schodniej, licencjonowany na trzy lata, kary,
 166 cm. wysoki, 6 lat liczący i bez błędów zbudowany,
 zaraz do sprzedania. Blizszej wiadomości
 udzieli z grzecznością Stefan Dyndowicz, c. k. asystent
 Akademii weterynaryjnej we Lwowie, ul. Kochanowskiego 1. 33. 190

Od dawien dawno ze swej dobroci i zapachu znaną prawdziwą
Herbatę rosyjską
 zbioru majowego
 poleca **HANDEL**
W. ADAMOWICZA
 w BROADACH na pograniczu rosyjskiem
 funt „famiłnej“ bardzo dobrej 1-40
 funt „Melange de Meuse“ w oryg. opakow. 2-50
 funt „Imperial“ Cesarskiej w oryg. opakow. 3-50
 funt „Orzechów“ z najnow. herbat. kwiatów. 1-20
 KAWA „CEYLON“ z znakomitą franc. 5 kilo 9-
 GRZYBK. litewskie suche bardzo ładne kilo 3-50

Ważne dla
CIERPIĄCYCH NA
ŻOŁĄDEK
KISZKI.
W APTEKACH
W PRZEMYŚLU
PROSZEK ŻOŁĄDKOWY
GASTROIN
 OD LĘKARZY
 KRAKOWSKIEGO I OBERSKIEGO, H. GRUNSPANA, O. T. WINCKLERA I SYNA; w Tarnowie: Moritz Fleischer junior;
 w Przemyślu: M. Bartasch, Adolf Spachner, Leon Merkel i we wielu aptekach, perfumeryjach i drogeriach.

Jak w przemijających dolegliwościach, tak też i przeszerzających cierpie-
 niach żołądka i kiszek, która dotychczas wszystkim środkom stawiła czoło-
 poleca się na próbę „GASTROIN“. Prospekt i świadectwa do rozpoznanienia.
 Małe pudełko 2 kor., — duże pudełko 3 korony, franco 20, polecone o 45
 hal. w cenie.
 We Lwowie do nabycia: w aptece pod „Złotą Gwiazdą“ Piotra
 Mikolascha, i w aptece pod „Srebrnym Orłem“ Z. Ruckera i w aptece pod
 „Salvator-Apotheke“, Pressburg. En gros w med.
 drogeriach. 4061

Tysiące lekarzy w kraju i zagranicą wypróbowali i polecają
„LOVACRIN“ wodę do włosów
 w wyłysieniu, niedostatecznym poroście brzoj, słabym poroście włosów
 pań, wypadaniu włosów i łupieżu.

To ogłoszenie jest szczególnie ważne dla każdego, pa i p. nów, którzy
 używali dotychczas bez skutku inn. ch. leczących środków na porost włosów.
 Wstrzymując się czytelniku od wszelkiego zła i innych środków, lecz to
 mogą stanowczo zapewnić, że „Lovacrin“ jest najsilniejszą. Wyra-
 bia się zawsze słygnęto przepię i przynosi mi codziennie setki uznań. W kilka
 dni po pier. szem wzięciu rozpoczynają włosy rósć, co postępuje dalej tak, że
 zjawia się zd.owy i bujny porost i silnie zakorzenionych naturalnych włosów.
 Prócz tego włosy, poroście przez używanie „Lovacrin“ nie wypadają. Mogł-
 bym wypisać każdą stronę tego dzieła i si. iadectwami, jakie otrzymałem
 w ciągu ostatnich sześciu miesięcy. „Lovacrin“ działa w możliwie naj-
 krótszym czasie. Lekki masaż m. l. y. h. lecz bardzo silnie poroście włosów na-
 pr. od się okazują, po-tem rozwija się wici z tą samą siłą, jak u młodego, zdro-
 wego człowieka. „Lovacrin“ używa się przez es. by wyistnich klas społe-
 cznych, obu płci i wieku. Wiele z bardzo znanych osobistości obecnych czasów
 używało go skutecznie. Przeszkadza wypadaniu włosów, osusza łupież, przywraca
 pier. otę, naturalną barwę przedwczesnie zesi. ym włosom, usowa świadzenie
 i zmniejsza ilość b. w. r. g. włosów i brody, łudzi i na twarzy głowie. — Cena
 wielkiej flaszki 20 k. Wysyłka za przelicz. pocztową, lub za gotówkę.
 Skład we Lwowie: główny u Jakóba Ruckera, dr. guerji, Halička 1. 8.
 Piotra Mikolascha i Sp. drogerji, Gabriela Starke, magazyn galateryjny dla
 pań. Józef Pieleke, apt. ka, Rynek 25. Ignacy Jahl, perfumeryja, hotel Euro-
 pejski, 3. Szereńszel, drogerja ul. Sykastańska 1. 27. 107
M. FEITH, Wien, Mariahilferstrasse 45.

13 głównych wygranych rocznie
 mianowicie 4 po 90.000 kor. — 2 po 70.000 kor. — 2 po 35.000 kor.
 2 po 20.000 kor. — 1 na 100.000 fran — 1 na 75.000 franków. —
 1 na 25.000 franków
 1 promesa na 10 kredytowy ziemski
 1 promesa na 10 hipoteczny
 1 wkład na Czerwonego Krzyża 5039
 1 oszczęd. na państwowy z 10 fr. nom. wart.
 za gotówkę daje te losy po dziennym kursie, lub rozkładam
 na 32 miesięcznych rat po 5 koron. 28
 Jedynie niepodzielne prawo wygrania natychmiast po złożeniu
 1 raty wprost do mnie. — Pierwszą ratę należy nadesłać przekazem
 pocztowym do mnie, dalsze wypłaty można uskutecznić za pośredni-
 ctwem c. k. pocztowej kasy oszczędności.
 Pożyczek na papieru wartościowe za kwitami do-
 posyłowymi udzielam pod najlepszymi warunkami.
Edward Urban
 Dom bankowy, BERNO, Gresser Platz 25 (dom własny).

Ochroniona przed fałszerstwem wzorem i marką

Sól żołądkowa

KLYTHIA DLA PIELEGNOWANIA SKÓRY
UPIĘKSZENIA I WYDELIKACENIA CERY
PUDER
 Najbardziej elegancki, toaletowy, balowy i salonowy puder
 biały, różowy albo fioletowy.
 Chemicznie analizowany i uznany przez Dr. I. J. Pöhla c. k. profesora w Wiedniu
 Urządza na piśmie z najlepszych afer dołączonych są do każdej puszeki.
GOTTLEB TAUSSIG
 C. k. Nadworna fabryka mydeł toaletowych i perfumeryj w Wiedniu. 4066
 Skład główny: Wiedeń 1. Wolzelle 3.
 Cenał puszeki 1 zlr. 20 ct. Wysyłka za pobraniem lub poprzedniem przysłaniem
 należytości.
 Składy we Lwowie u Z. Ruckera P. Mikolascha i Sp., Ferdynanda Gürtlera, Stan. Gabriela, Alojzego Habera,
 Kauczyńskiego i Oberkiego, H. Grünspana, O. T. Wincklera i Syna; w Tarnowie: Moritz Fleischer junior;
 w Przemyślu: M. Bartasch, Adolf Spachner, Leon Merkel i we wielu aptekach, perfumeryjach i drogeriach.

Majątek KRASNA-ILSKI
 na Bukowinie (w powiecie storozynieckim)
 obejmujący około 1.700 morgów roli, łąk i pastwiska, wraz z dużą, we
 wszystkie potrzeby zaopatrzoną, w ruchu będącą gorzelnią gospodarczą
 1.600 hektol. kontyngentu, — jest od jesieni tego roku do wydzierza-
 wienia. W razie potrzeby może być dodane drzewo opałowe dla gorzelni.
 Blizszych wiadomości udziela zarządzający majątkiem
Wiktor baron Styrcza
 Czerniowce, ul. Szpitalna 1. 5.

Pigułki prze- J. Pserhofer
 czyszczające
 jedynie prawdziwe z napisem czerw. „J. Pserhofer“
 na pokrywie każdego pudełka.
 Od wielu lat rozpowszechnione, pigułki te są od dawna używanym lektem
 przeoczyzającym środkiem przez wielu lekarzy polecanym. Skutku-
 one i godnie, nie sorowadzą najmniejszych bólów i, tak, że nawet
 dzieciom można je podawać bez obawy.
 J. Pserhofer przeoczyzające pigułki znane powszechnie pod nazwą
 Pigułki Pserhofera, są od 100 lat wyrobione jedynie prawdziwe w
J. PSERHOFERA aptece
Wiedeń, I. Singerstrasse 15
 Jeden rulon zawierający 6 pudełeczek kosztuje k. 2-10
 Mniej jak jeden rulon nie może być wysłany.
 Przy poprzednim nadesłaniu należytości kosztuje z włącze-
 niem porta:
 1 Rulon pigulek . . . K. 2-60 4 Rulony pigulek . . . K. 8-90
 2 Rulony . . . 4-70 5 Rulony . . . 10-50
 3 . . . 6-80 10 . . . 18-50
 6011 Polecenia godnymi specyfikami są:
 J. Pserhofer balsam przeolw. odmorożeń 2 szklki włącznie z po tam
 po nadesłaniu kor. 2-15.
 J. Pserhofer gorzka tynktura żołądkowa, o wzmacniającym skutku na
 żołądek, ofrankowana wysłuka 12 flaszek po nadesłaniu kor. 5-
 J. Pserhofer balsam na rany, 12 flaszek franco po nadesłaniu k. 3-40

Aptekarza A. THIERREGO w Pręgradzio
 prawdziwa
 centyfoliowa maść naciągająca
 jest najsilniejszą maścią ciągnącą, wywiera przez swą
 gruntną oczyszczającą kojący szybko leczący skutek przy
 najbardziej zstarych ranach, aw. lnia wnetek roz-
 mięczenie szorstki od zaskórnik wstępnego rodzaju. Do
 nabycia pocztą franco 2 szklki po 3 k. 50 h. u
Aptekarza A. Thierrego w Pręgradzio
 obok Reichtsch-Sanatorium.
 Należy unikać imitacji i zwracać uwagę na znajdującą
 się na każdym stoiku markę ochronną. 6009

Kawiarnia Amerykańska
 przy ulicy Trzeciego Maja 1. 11 we Lwowie 155
 Oodzieniem koncert muzyki wojskowej. — Początek o godzinie 9-tej wieczór.
Edykt.
 Dnia 26 lutego 1903 o godz. 10-tej przed południem odbędzie
 się w tutejszym sądzie oddz. XVIII, na dobrowolną prośbę właścicieli
 realności położonej we Lwowie przy ul. Łyczakowskiej pod l. orj. 31
 i 83 obj. w. h. 93 IV, sprzedaż tej realności.
 Cena wywołania wynosi 50.000 k., wadium 4.000 k.
 Poniżej ceny wywołania sprzedaż nie nastąpi. — Warunki, wy-
 ciąg hipoteczny i arkusz posiadłości grunтовой przejrzyć można
 w kancelarji sądowej. 151
 C. k. Sąd powiatowy S. I. we Lwowie
 oddział XVIII, dnia 30 grudnia 1902.

JULJUSZA SCHAUMANA

krajowego aptekarza w STOCKERAU
 trawienia. Ussawa natychmiast zbytnie kwaśne żołądkowe. Niezrównana dla uregulowania
 i utrzymania dobrego trawienia.
 Cena pudełka 1 k. 50 h. Rozsyłka za pobraniem przy odbiorze najmniej
 2 pudełek.
 5054 Skład główny: Krasowa apteka JULJUSZA SCHAUMANA w Stockerau.

Najnowsze ramy secesyjne
 poleca
Stanisław Gabriel
 SKŁAD PAPIERU I PRZYBORÓW KANCELARYJNYCH
 Lwów, ul. Karola Ludwika 1.
 Obrazy do oprawy przyjmuje się. 8123

GRIES BOZEN
 Najładniejsza klimatyczna miejscowość w Tyrolu południowym
 Sezon od 1 września do 1 czerwca.
 Prospekt na żądanie wysyła Zarząd. 4069

Dla Panów!
 polecają
S. Motylewski
S. Krzyszkowski
 Lwów,
 plac Marjański 1. 6
 Bielizna męska
 Krawaty
 Perfumerja
 Kapelusze
 Parasole
 Wyroby ze skóry
 Obuwie męskie
 Kufry
 Laski
 Pledy
 Plaszcze gumowe
 Plaszcze Raglan
 Derki
 Kalosze
 Rękawiczki angielskie
 damskie i męskie i t. d.
 Cennik ilustrowany franco
 do dyspozycji. 27

12 HANDEL
PLEGIBN I BIELIZNY
JANA RIEDLA
WE LWOWIE
 własna najtańszej własnego wyrobu
KOSZULE SALONOWE
 po zł. 1-05, 1-65, 3-—, 2-20 2-50 i 3.
 Koszule z przodem i zakładki pikowe
 i fantazyjne zł. 2-50, 3, 3-30, 3-70.
 Koszule kolor., kretonowe, lnb z kol.
 pikowymi przodkami zł. 2-50 i 3.
 Koszule kolor. satynowe po zł. 2-45.
 Koszule niebieskie, po zł. 1-60 i 1-85,
 ozdabiane na wstępn. ukraińskich po
 zł. 2-30, 3-50 i 2-75.
 Koszule dla obłapaków po zł. 1-40
 i 1-60.
 Półkoszulki z kołnierzykami 50 ct., bez
 kołnierzy 35, faldowane 50 ct.
 Przody dla kaszal do wszywania 60,
 65 i 75 ct.
 Kołnierzyki męskie w przeróżnych
 fasonach, tuzin zł. 2-50, dla chłop-
 ków zł. 2-10.
 Maskiety tuzin zł. 3-60, 4, 4-50.
KALESONY
 po zł. 1, 1-20, 1-30, 1-40, i 1-70
 dla obłapaków z dymy po zł. 0-95
 i 1-10.
 Skarpety męskie tuzin zł. 4, 5, 6,
 7-50 i 10.
 dla obłapaków tuzin 3-50, 4, 4-50.
 Kaftanki od potu cienkie i siatkowane
 (Schweissanger) po zł. 0-90 i 1-
 Kamizelki do polowaania weloniane z ręk-
 awkami po zł. 5, 6, 7-50.
 Pończochy do polowaania i obłetwki
 weloniane bez stóp po zł. 1-75, 2, 2-60
 Spodals do kąpieli trykotowe.
 Oryginalne prof. dr. Jigera wyroby.
 Z najsilniejszą maścią ciągnącą, zalecane
 dla osób walego zdrowia łatwo się
 przebiegających, po ośmiah fabr.
 Chustki do nosa płócienne białe lub
 kolor. brzegami tuzin zł. 3, 3-85,
 4-50 i 5, imitacja batystow. zł. 8-60,
 4-50, 5-75.
 Szelki angielskie od 85 ct.
 Parasole weln. jedwabne od zł. 1-50.
Woda kolonna
 „Johann Maria Farina Jolichsplatz 4“
 flakon zł. 0-50, 1, 1-50, 3.
KRAWATY
 w przeróżnych fasonach.
 Zamówienia z prowincji
 wykonują się najtaniej.

100—300 zlr. miesięcznie
 mogą zarobić osoby każdego stanu,
 w każdej miejscowości pewnie
 i uczciwie, bez kapitału i ryzyka przez
 sprzedaż prawnie dozwolonych papie-
 rów państwowych i losów.
 4046 Zgłoszenia przyjmuję
Ludwik Oesterreicher
 VIII. Dentschegasse 8, Budapest
Stosownie dla kościołów!
 Obraz MATKI BOSKIEJ olejny 2 i 1 1/2
 metra wielki jest do sprzedania.
 Blizszą wiadomość z grzecznością otrzy-
 mać można w Zakładzie fotograficznym
J. OHRZANOWSKIEGO
 w Suczawie. 181

JAN JARZYNA
 jubiler i złotnik
 we Lwowie, plac Marjański
 1.
 wyjął bogate sukupiny
 skład wyrobów jubiler-
 skich, złotych i srebrnych
 ze najtaniejszych cenach.

Liniment Caps. Cap.
 z Richtera apteki w Pradze.
 umiennie powiększanie jako naj-
 doskonałsz. bole usmierz-
 kujące naciągające, jest w wszy-
 skich aptekach po cenie 50 sz. i
 K. 1-10 i po 2 K. do nabycia.
 Przy kąpieli nocy usypianiu
 ułatwia. Kłódkę do otworzenia
 gąbelki przynajmniej tylko or-
 ginalne lub-lik w puszkach,
 naszą marką ochronną „Kot-
 wicz“ z apteki Richtera, wten
 czas można być pewnym, że się
 otrzymał preparat pra-
 wdziwy.
 Apteka Richtera
 pod „złotym lwem“
 w Pradze,
 1. ulica Elzbiety 6-8

Używane zęby, platynę, sre-
 bro, klejnoty, perły,
 kupuję po najwyższych cenach. Za-
 stawione precjoza wykupuję, dopłacam
 do najwyższej wartości.
STRAUCH jubiler Lwów,
 Kazimierzowska 17, 1 piętro. Także
 listownie. 194

Rzadca teoretycznie i prakty-
 cznie wykształcony,
 pracowity, uczciwy i w silie wieku,
 żonaty, jako samostny gospodarz i
 leśnik jak najlepiej polecony, posiada
 długoletnią wszechstronnie wykształ-
 coną praktykę ze Śląska austriackiego,
 Węgier i Galicji, włada językiem
 polskim, ruskim, niemieckim i węg-
 ierskim, poszukuje posady zaraz lub
 później, w Galicji lub na Węgrzech
 za s.łem wznagrodzeniem lub też
 za tantiemę. — Jerzy poste restante
 Przemyśl. 193

37 zatrutych
 szczurów
 znał p. J. S. hr. Oberula, po 3 ra-
 zowem użyciu sławnego 177
Śmierć szczurom FELIKS IMWISCH
 Delitzsch
 Do nabycia w kartonach po 50 h i 1 k.
 we Lwowie w aptece pod Węgierską
 koroną i w apt. pod Srebrnym Orłem.

Pasaż Mikolascha
 od ul. Kręj
Chromo-Fotoskop
 Od 14-go lutego 196
 Tripolis Prowincja turecka
 na północnym wy-
 brzeżu Afryki
 Wstęp 10 ct. Od 18 rano do 10 wiecz.
Pasaż Hausmana.
 Lwowskie
Foto-Plastikon
 (46 razy premiiowane)
 Od 10, do 21, do widzenia 197
 Wspaniała podróże po
SYCYLI
 Wstęp 10 centów.

Tadeusz Miłaszewski
 ul. A. Akademicka 3 100
 poleca swój
skład zegarków kieszonkowych,
 stołowych, solenowych i podręcznych.
 Każdą sprzedaż i naprawa pod gwarancją
Łatwy zarobek!
 Strukemy w Austrii inteligentnych pańów,
 którzyby bez przeszkody w swoim po-
 wołaniu, wprowadzeniem do handlu je-
 dnego z naszych artykułów zechcieli uc-
 nie zapewnić piękny zarobek. Łaskawe
 zgłoszenia pod „W. H. 916.“
Haasenstein & Vogler
 w Budapeszcie. 5040

Syrop z Podofosforanu Wapna
 pp. GRIMAULT et Co. Aptekarzy
 Syrop ten powszechnie zaleca-
 ny przez lekarzy, nader skutecznie
 sprawia działanie w chorobach
 płuc i oskrzeli pierwszych; lecz
 najuprzedzające kataru, zapalenia tu-
 berkulu płucnego i suchotników;
 powodująco krztuszenie się i za-
 noszenie w nieustannym kaszaniu,
 tak rozpocznie nieszkodliwym dla
 echorych. Pod jego działaniem po-
 cenie się nocne ustaje, apetyt wzroś-
 nia się i echory odzyskuje szybko
 zdrowie.
 SKŁAD w Paryżu, 8, ulica Vivienne
 i w głównych aptekach.
 We Lwowie w aptekach pp. Mikolascha
 W. i K. Belsara, E. Ruckera,
 i Sklepiański. w Krakowie: w apte-
 kach pp. Winiarskiego i Redyka. 3025